C/2025/493

29.1.2025

P10_TA(2024)0027

Jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivat

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 23. lokakuuta 2024 ehdotuksesta neuvoston päätökseksi jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista (COM(2024)0599 – C10-0084/2024 – 2024/0599(NLE))

(Kuuleminen)

(C/2025/493)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvostolle (COM(2024)0599),

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 148 artiklan 2 kohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C10-0084/2024),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 84 artiklan,

— ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön (A10-0004/2024),

1. hyväksyy komission ehdotuksen sellaisena kuin se on tarkistettuna;

2. pyytää komissiota muuttamaan ehdotustaan vastaavasti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 293 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

3. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;

4. pyytää tulla kuulluksi uudelleen, jos neuvosto aikoo tehdä huomattavia muutoksia komission ehdotukseen;

5. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

Tarkistus 1

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan -1 kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(-1) Euroopan parlamentti suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen jäsenvaltioiden päivitetyistä työllisyyden suuntaviivoista ja erityisesti siihen, että siinä painotetaan vahvasti koulutusta, uusia teknologioita, tekoälyä ja algoritmijohtamista ja viimeaikaisia toimintapoliittisia aloitteita, jotka koskevat esimerkiksi alustatyötä, kohtuuhintaisia asuntoja sekä työvoimapulan ja osaamisvajeen korjaamista. Euroopan parlamentti pyytää jälleen demokraattisen päätöksenteon vahvistamiseksi, että se otetaan mukaan yhdennettyjen suuntaviivojen määrittelyyn unionin tasolla tasavertaisena toimijana neuvoston kanssa, kuten se esitti asiaankuuluvista ehdotuksista neuvoston päätökseksi jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 8. heinäkuuta 2015, 19. huhtikuuta 2018, 10. heinäkuuta 2020 ja 18. lokakuuta 2022 antamissaan lainsäädäntöpäätöslauselmissa.

Tarkistus 2

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan 1 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(1) Jäsenvaltiot ja unioni pyrkivät kehittämään yhteensovitettua työllisyysstrategiaa ja erityisesti edistämään ammattitaitoisen, koulutetun ja mukautumiskykyisen työvoiman sekä tulevaisuuteen suuntautuvien ja talouden muutoksiin reagoivien työmarkkinoiden kehittymistä, jotta voidaan saavuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määrätyt täystyöllisyyttä ja sosiaalista edistystä, tasapainoista kasvua, korkeatasoista ympäristönsuojelua ja ympäristön laadun parantamista koskevat tavoitteet. Jäsenvaltiot pitävät ***työllisyyden*** edistämistä yhteistä etua koskevana asiana ja sovittavat sitä koskevat toimensa neuvostossa yhteen niin, että ne ottavat huomioon työnantajien ja työntekijöiden velvollisuuksiin liittyvät kansalliset käytännöt.	(1) Jäsenvaltiot ja unioni pyrkivät kehittämään yhteensovitettua työllisyysstrategiaa ja erityisesti edistämään ***laadukkaiden työpaikkojen ja parempien työolojen,*** ammattitaitoisen, koulutetun ja mukautumiskykyisen työvoiman sekä ***osallistavien, sopeutumiskykyisten,*** tulevaisuuteen suuntautuvien ja talouden ***ja väestörakenteen*** muutoksiin reagoivien työmarkkinoiden kehittymistä, jotta voidaan saavuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määrätyt täystyöllisyyttä ja sosiaalista edistystä, tasapainoista kasvua, korkeatasoista ympäristönsuojelua ja ympäristön laadun parantamista koskevat tavoitteet. Jäsenvaltiot pitävät ***laadukkaiden työpaikkojen*** edistämistä yhteistä etua koskevana asiana ja sovittavat sitä koskevat toimensa neuvostossa yhteen niin, että ne ottavat huomioon työnantajien ja työntekijöiden velvollisuuksiin liittyvät kansalliset käytännöt.

Tarkistus 3

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan 4 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(4) Taloudellisen ja sosiaalisen edistyksen ja ylöspäin tapahtuvan lähentymisen vahvistamiseksi, vihreän ja digitaalisen siirtymän tukemiseksi, unionin teollisen perustan vahvistamiseksi ja osallistavien, kilpailukykyisten ja sopeutumiskykyisten työmarkkinoiden saavuttamiseksi unionissa jäsenvaltioiden olisi puututtava työvoimapulaan ja osaamisvajeeseen ja edistettävä laadukasta ja osallistavaa koulutusta keskittyen erityisesti muita heikommassa asemassa olevien opiskelijoiden perustaitojen parantamiseen sekä STEM-aineisiin (luonnontieteet, teknologia, insinööritieteet ja matematiikka) kouluissa ja korkea-asteen koulutuksessa, tulevaisuuteen suuntautuvaan ammatilliseen koulutukseen sekä elinikäiseen täydennys- ja uudelleenkoulutukseen samoin kuin tehokkaaseen aktiiviseen työvoimapolitiikkaan ja parempiin työoloihin ja uramahdollisuuksiin. Tämä on erityisen tärkeää EU:n vähemmän kehittyneillä ja syrjäisimmillä alueilla, joilla tarpeet ovat suurimmat. Työvoimapulaan ja osaamisvajeeseen voidaan lisäksi puuttua parantamalla työntekijöiden ja oppijoiden oikeudenmukaista liikkuvuutta EU:n sisällä ja houkuttelemalla osaajia EU:n	(4) Taloudellisen ja sosiaalisen edistyksen ja ylöspäin tapahtuvan lähentymisen vahvistamiseksi, vihreän ja digitaalisen siirtymän tukemiseksi, unionin teollisen perustan vahvistamiseksi ja osallistavien, kilpailukykyisten ja sopeutumiskykyisten työmarkkinoiden saavuttamiseksi unionissa ***niin, että ehkäistään mahdollisia kielteisiä sosiaalisia seurauksia,*** jäsenvaltioiden olisi ***edistettävä oikeudenmukaisia palkkoja ja kunnollisia työoloja sekä työpaikkademokratiaa, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja työehtosopimusneuvotteluja, suojeltava työntekijöiden oikeuksia,*** puututtava työvoimapulaan ja osaamisvajeeseen ja edistettävä laadukasta ja osallistavaa koulutusta keskittyen erityisesti muita heikommassa asemassa olevien opiskelijoiden perustaitojen ***ja monialaisten taitojen*** parantamiseen sekä STEM-aineisiin (luonnontieteet, teknologia, insinööritieteet ja matematiikka) kouluissa ja korkea-asteen koulutuksessa, tulevaisuuteen suuntautuvaan ammatilliseen koulutukseen sekä elinikäiseen täydennys- ja uudelleenkoulutukseen samoin kuin tehokkaaseen aktiiviseen työvoimapolitiikkaan ja parempiin työoloihin ja uramahdollisuuksiin. ***Jäsenvaltioiden olisi toteutettava ennaltaehkäisyyn ja nopeaan interventioon tähtääviä toimenpiteitä, joilla vähennetään koulupudokkuutta keskittyen erityisesti riskiryhmiin kuuluviin opiskelijoihin. Tällaisten toimenpiteiden olisi käsitettävä psykologinen tuki, mentorointi, uraohjaus ja opetussuunnitelman ulkopuolinen toiminta opiskelijoiden kiinnostuksen ja osallistumisen edistämiseksi, jotta varmistetaan osallistava ja laadukas koulutus kaikille.*** Tämä on erityisen tärkeää EU:n vähemmän kehittyneillä ja syrjäisimmillä alueilla, joilla tarpeet ovat suurimmat. Työvoima-

Komission teksti	*Tarkistus*
ulkopuolelta. Lisäksi olisi vahvistettava koulutusjärjestelmien ja työmarkkinoiden välisiä yhteyksiä ja tunnustettava epävirallisen ja arkioppimisen kautta hankitut taidot, tiedot ja osaaminen.	pulaan ja osaamisvajeeseen voidaan lisäksi puuttua parantamalla työntekijöiden ja oppijoiden oikeudenmukaista liikkuvuutta EU:n sisällä ***saman jäsenvaltion alueiden välillä*** ja houkuttelemalla osaajia EU:n ulkopuolelta. ***Tässä yhteydessä on olennaisen tärkeää kiinnittää erityistä huomiota työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleviin eli nk. NEET-nuoriin. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä erityisiä politiikkatoimia NEET-nuorten integroimiseksi uudelleen koulutusjärjestelmään ja työmarkkinoille kohdennettujen koulutus-, mentorointi-, ohjaus- ja työnvälitysohjelmien avulla.*** Lisäksi olisi ***edelleen*** vahvistettava koulutusjärjestelmien ja työmarkkinoiden välisiä yhteyksiä ***siten, että edistetään monialaisen tiedon ja pehmeän osaamisen hankkimista ja kannustetaan koulutustarjonnan kansainvälistämiseen, myös yliopistoissa,*** ja tunnustettava epävirallisen ja arkioppimisen kautta hankitut taidot, tiedot ja osaaminen.

Tarkistus 4

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(5) ***Suuntaviivat*** ovat johdonmukaiset ***uuden EU:n talouden ohjausjärjestelmän, joka tuli voimaan 30 päivänä huhtikuuta 2024, sekä*** voimassa olevan unionin lainsäädännön ja useiden unionin aloitteiden kanssa, mukaan lukien neuvoston suositukset, jotka on annettu 14 päivänä kesäkuuta 2021 ([5]), 29 päivänä marraskuuta 2021 ([6]), 5 päivänä huhtikuuta 2022 ([7]), 16 päivänä kesäkuuta 2022 ([8]), 28 päivänä marraskuuta 2022 ([9]), 8 päivänä joulukuuta 2022 ([10]), 30 päivänä tammikuuta 2023 ([11]), 12 päivänä kesäkuuta 2023 ([12]) ja 27 päivänä marraskuuta 2023 ([13]), komission suositus (EU) 2021/402 ([14]), 26 päivänä helmikuuta 2021 annettu neuvoston päätöslauselma ([15]), komission tiedonannot ihmisten hyväksi toimivan talouden rakentamisesta: yhteisötalouden toimintasuunnitelma ([16]), digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta 2021–2027 ([17]), tasa-arvon unionista: vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva strategia 2021–2030 ([18]), vammaisen henkilöiden työllisyyspaketista ([19]), eurooppalaisesta hoito- ja hoivastrategiasta ([20]), vihreän kehityksen teollisuussuunnitelmasta nettonollan aikakaudelle ([21]), työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisesta Euroopan unionissa ([22]), jäsenvaltioiden politiikkojen jakaumavaikutusten paremmasta arvioinnista ([23]) ja	(5) ***Suuntaviivoilla myötävaikutetaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin, vuodeksi 2030 asetettujen EU:n yleistavoitteiden ja Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden täysimittaiseen täytäntöönpanoon, ja ne*** ovat johdonmukaiset voimassa olevan unionin lainsäädännön ja useiden unionin aloitteiden kanssa, mukaan lukien neuvoston suositukset, jotka on annettu 14 päivänä kesäkuuta 2021 ([5]), 29 päivänä marraskuuta 2021 ([6]), 5 päivänä huhtikuuta 2022 ([7]), 16 päivänä kesäkuuta 2022 ([8]), 28 päivänä marraskuuta 2022 ([9]), 8 päivänä joulukuuta 2022 ([10]), 30 päivänä tammikuuta 2023 ([11]), 12 päivänä kesäkuuta 2023 ([12]) ja 27 päivänä marraskuuta 2023 ([13]), komission suositus (EU) 2021/402 ([14]), 26 päivänä helmikuuta 2021 annettu neuvoston päätöslauselma ([15]), komission tiedonannot ihmisten hyväksi toimivan talouden rakentamisesta: yhteisötalouden toimintasuunnitelma ([16]), digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta 2021–2027 ([17]), tasa-arvon unionista: vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva strategia 2021–2030 ([18]), vammaisen henkilöiden työllisyyspaketista ([19]), eurooppalaisesta hoito- ja hoivastrategiasta ([20]), vihreän kehityksen teollisuussuunnitelmasta nettonollan aikakaudelle ([21]), työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvista-

Komission teksti	*Tarkistus*
työvoimapulasta ja osaamisvajeesta EU:ssa: toimintasuunnitelma ([24]), Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökset (EU) 2021/2316 ([25]) ja (EU) 2023/936 ([26]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit (EU) 2022/2041 ([27]), (EU) 2022/2381 ([28]) ***ja*** EU 2023/970 ([29]) sekä 9 päivänä joulukuuta 2021 ***annettu*** komission ***ehdotus*** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi työolojen parantamisesta alustatyössä ([30]).	misesta Euroopan unionissa ([22]), jäsenvaltioiden politiikkojen jakaumavaikutusten paremmasta arvioinnista ([23]) ja työvoimapulasta ja osaamisvajeesta EU:ssa: toimintasuunnitelma ([24]), Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökset (EU) 2021/2316 ([25]) ja (EU) 2023/936 ([26]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit (EU) 2022/2041 ([27]), (EU) 2022/2381 ([28])***,*** **(**EU**)** 2023/970 ([29]) ***ja (EU) 2024/1500*** ([29a]) sekä 9 päivänä joulukuuta 2021 ***annetut*** komission ***ehdotukset*** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi työolojen parantamisesta alustatyössä ([30])***, direktiiviksi eurooppalaisen vammaiskortin ja eurooppalaisen vammaisten henkilöiden pysäköintiluvan vahvistamisesta*** ([30a])***, direktiiviksi direktiivin 2009/38/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse eurooppalaisten yritysneuvostojen perustamisesta ja toiminnasta*** ([30b]) ***ja direktiiviksi harjoittelijoiden työehtojen parantamisesta ja täytäntöönpanemisesta*** ([30c]).
([5]) Neuvoston suositus (EU) 2021/1004, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2021, eurooppalaisen lapsitakuun perustamisesta (EUVL L 223, 22.6.2021, s. 14).	([5]) Neuvoston suositus (EU) 2021/1004, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2021, eurooppalaisen lapsitakuun perustamisesta (EUVL L 223, 22.6.2021, s. 14).
([6]) Neuvoston suositus, annettu 29 päivänä marraskuuta 2021, monimuotoisen oppimisen menetelmistä laadukkaan ja osallistavan perus- ja toisen asteen koulutuksen edistämiseksi (EUVL C 504, 14.12.2021, s. 21).	([6]) Neuvoston suositus, annettu 29 päivänä marraskuuta 2021, monimuotoisen oppimisen menetelmistä laadukkaan ja osallistavan perus- ja toisen asteen koulutuksen edistämiseksi (EUVL C 504, 14.12.2021, s. 21).
([7]) Neuvoston suositus annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022, siltojen rakentamisesta tehokkaan eurooppalaisen korkeakouluyhteistyön tukemiseksi (EUVL C 160, 13.4.2022, s. 1).	([7]) Neuvoston suositus annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022, siltojen rakentamisesta tehokkaan eurooppalaisen korkeakouluyhteistyön tukemiseksi (EUVL C 160, 13.4.2022, s. 1).
([8]) Neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, eurooppalaisesta lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 10), neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, henkilökohtaisista oppimistileistä (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 26), neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 35) ja neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskevasta oppimisesta (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 1).	([8]) Neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, eurooppalaisesta lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 10), neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, henkilökohtaisista oppimistileistä (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 26), neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 35) ja neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskevasta oppimisesta (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 1).
([9]) Neuvoston suositus, annettu 28 päivänä marraskuuta 2022, aiheesta ”Tie koulumenestykseen” ja koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseen tähtäävistä politiikoista 28. kesäkuuta 2011 annetun neuvoston suosituksen korvaaminen (EUVL C 469, 9.12.2022, s. 1).	([9]) Neuvoston suositus, annettu 28 päivänä marraskuuta 2022, aiheesta ”Tie koulumenestykseen” ja koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseen tähtäävistä politiikoista 28. kesäkuuta 2011 annetun neuvoston suosituksen korvaaminen (EUVL C 469, 9.12.2022, s. 1).
([10]) Neuvoston suositus, annettu 8 päivänä joulukuuta 2022, kohtuuhintaisen ja laadukkaan pitkäaikaishoidon saatavuudesta (EUVL C 476, 15.12.2022, s. 1) ja neuvoston suositus, annettu 8 päivänä joulukuuta 2022, varhaiskasvatuksesta – vuoteen 2030 ulottuvat Barcelonan tavoitteet (EUVL C 484, 20.12.2022, s. 1).	([10]) Neuvoston suositus, annettu 8 päivänä joulukuuta 2022, kohtuuhintaisen ja laadukkaan pitkäaikaishoidon saatavuudesta (EUVL C 476, 15.12.2022, s. 1) ja neuvoston suositus, annettu 8 päivänä joulukuuta 2022, varhaiskasvatuksesta – vuoteen 2030 ulottuvat Barcelonan tavoitteet (EUVL C 484, 20.12.2022, s. 1).
([11]) Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä tammikuuta 2023, riittävästä vähimmäistoimeentulosta aktiivisen osallisuuden varmistamiseksi (EUVL C 41, 3.2.2023, s. 1).	([11]) Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä tammikuuta 2023, riittävästä vähimmäistoimeentulosta aktiivisen osallisuuden varmistamiseksi (EUVL C 41, 3.2.2023, s. 1).
([12]) Neuvoston suositus, annettu 12 päivänä kesäkuuta 2023, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisesta Euroopan unionissa (EUVL C/2023/1389, 6. joulukuuta 2023).	([12]) Neuvoston suositus, annettu 12 päivänä kesäkuuta 2023, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisesta Euroopan unionissa (EUVL C, C/2023/1389, 6.12.2023).
([13]) Neuvoston suositus, annettu 27 päivänä marraskuuta 2023, yhteisötalouden toimintaedellytysten kehittämisestä (EUVL C/2023/1344, 29. marraskuuta 2023).	([13]) Neuvoston suositus, annettu 27 päivänä marraskuuta 2023, yhteisötalouden toimintaedellytysten kehittämisestä (EUVL C, C/2023/1344, 29.11.2023).

Komission teksti	*Tarkistus*
([14]) Komission suositus (EU) 2021/402, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2021, tehokkaasta työllisyyden aktiivituesta covid-19-kriisin jälkeen (EASE-järjestelmä) (EUVL L 80, 8.3.2021, s. 1).	([14]) Komission suositus (EU) 2021/402, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2021, tehokkaasta työllisyyden aktiivituesta covid-19-kriisin jälkeen (EASE-järjestelmä) (EUVL L 80, 8.3.2021, s. 1).
([15]) Neuvoston päätöslauselma eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista edettäessä kohti eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamista ja kehittämistä (2021–2030) (EUVL C 66, 26.2.2021, s. 1).	([15]) Neuvoston päätöslauselma eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista edettäessä kohti eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamista ja kehittämistä (2021–2030) (EUVL C 66, 26.2.2021, s. 1).
([16]) COM(2021) 778 final.	([16]) COM(2021)0778.
([17]) COM(2020) 624 final.	([17]) COM(2020)0624.
([18]) COM(2021) 101 final.	([18]) COM(2021)0101.
([19]) Työllisyyspaketti vammaisten henkilöiden työmarkkinatulosten parantamiseksi – Työllisyys, sosiaaliasiat ja osallisuus – Euroopan komissio (europa.eu)	([19]) Työllisyyspaketti vammaisten henkilöiden työmarkkinatulosten parantamiseksi – Työllisyys, sosiaaliasiat ja osallisuus – Euroopan komissio (europa.eu)
([20]) COM(2022) 440 final.	([20]) COM(2022)0440.
([21]) COM(2023) 62 final.	([21]) COM(2023)0062.
([22]) COM(2023) 38 ja 40 final.	([22]) COM(2023)0038 ja 0040.
([23]) COM(2022) 494 final.	([23]) COM(2022)0494.
([24]) COM(2024) 131 final.	([24]) COM(2024)0131.
([25]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2021/2316, annettu 22 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan nuorison teemavuodesta (2022) (EUVL L 462, 28.12.2021, s. 1).	([25]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2021/2316, annettu 22 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan nuorison teemavuodesta (2022) (EUVL L 462, 28.12.2021, s. 1).
([26]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2023/936, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, Euroopan osaamisen teemavuodesta (EUVL L 125, 11.5.2023, s. 1).	([26]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2023/936, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, Euroopan osaamisen teemavuodesta (EUVL L 125, 11.5.2023, s. 1).
([27]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2041, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, riittävistä vähimmäispalkoista Euroopan unionissa (EUVL L 275, 25.10.2022, s. 33).	([27]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2041, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, riittävistä vähimmäispalkoista Euroopan unionissa (EUVL L 275, 25.10.2022, s. 33).
([28]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2381, annettu 23 päivänä marraskuuta 2022, pörssiyhtiöiden hallintoelinten jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä (EUVL L 315, 7.12.2022, s. 44).	([28]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2381, annettu 23 päivänä marraskuuta 2022, pörssiyhtiöiden hallintoelinten jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä (EUVL L 315, 7.12.2022, s. 44).
([29]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/970, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla (EUVL L 132, 17.5.2023, s. 21).	([29]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/970, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla (EUVL L 132, 17.5.2023, s. 21).
	([29a]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1500, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, tasa-arvoelimiä koskevista normeista naisten ja miesten yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin työssä ja ammatissa liittyvissä asioissa sekä direktiivien 2006/54/EY ja 2010/41/EU muuttamisesta (EUVL L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).
([30]) COM (2021) 762 final	***([30]) COM(2021)0762.***
	([30a]) COM(2023)0512.
	([30b]) COM(2024)0014.
	([30c]) COM(2024)0132.

Tarkistus 5

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(6) Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso yhdistää eri välineet talous- ja ***työllisyyspolitiikan*** yhdennetyn monenvälisen koordinoinnin ja valvonnan kehykseen unionin sisällä. Talouspolitiikan eurooppalaisella ohjausjaksolla pyritään ympäristökestävyyteen, tuottavuuteen, oikeudenmukaisuuteen ja makrotalouden vakauteen, mutta samalla ***siihen sisältyvät Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja sen seurantavälineen, sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun, periaatteet ja lisäksi*** sillä mahdollistetaan ***ylöspäin tapahtuvan sosiaalisen lähentymisen riskien ja haasteiden analysointi unionissa ja*** vahva sitoutuminen toimintaan työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja muiden sidosryhmien kanssa. Sillä tuetaan myös kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamista. Unionin ja jäsenvaltioiden talous- ja työllisyyspolitiikkojen olisi oltava tiiviissä yhteydessä unionin oikeudenmukaiseen siirtymiseen ilmastoneutraaliin, ympäristökestävään ja digitaaliseen talouteen ja niillä olisi parannettava kilpailukykyä, varmistettava ***asianmukaiset työolosuhteet***, edistettävä innovointia, sosiaalista oikeudenmukaisuutta, yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja ylöspäin tapahtuvaa sosioekonomista lähentymistä ***sekä*** torjuttava eriarvoisuutta ja alueellisia eroja.	(6) Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso yhdistää eri välineet talous-***, työllisyys-, sosiaali-*** ja ***ympäristöpolitiikan*** yhdennetyn monenvälisen koordinoinnin ja valvonnan kehykseen unionin sisällä. ***Osana eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä toteutettavaa työllisyyden ja sosiaalisen kehityksen yhdennettyä analyysiään komissio arvioi sosioekonomisia riskejä ylöspäin tapahtuvalle sosiaaliselle lähentymiselle jäsenvaltioissa ja seuraa edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanossa sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun ja sosiaalisen lähentymisen kehyksen periaatteiden pohjalta.*** Talouspolitiikan eurooppalaisella ohjausjaksolla pyritään ympäristökestävyyteen, tuottavuuteen, oikeudenmukaisuuteen ja makrotalouden vakauteen, mutta samalla sillä mahdollistetaan vahva sitoutuminen toimintaan työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja muiden sidosryhmien kanssa. Sillä tuetaan myös kestävän kehityksen tavoitteiden***, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvoa koskeva tavoite 5,*** toteuttamista. ***Sukupuolten tasa-arvoa koskevat toimintapolitiikat olisi kytkettävä ja valtavirtaistettava talouden ohjauksen ja hallinnan kaikkiin vaiheisiin***. Unionin ja jäsenvaltioiden talous- ja työllisyyspolitiikkojen olisi oltava tiiviissä yhteydessä unionin oikeudenmukaiseen siirtymiseen ilmastoneutraaliin, ***sosiaalisesti osallistavaan,*** ympäristökestävään ja digitaaliseen talouteen ja niillä olisi parannettava kilpailukykyä ***ja tuottavuutta***, varmistettava ***oikeudenmukaiset palkat ja kunnolliset työolot***, edistettävä innovointia, ***työpaikkademokratiaa, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja työehtosopimusneuvotteluja,*** sosiaalista oikeudenmukaisuutta, yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja ylöspäin tapahtuvaa sosioekonomista lähentymistä***, tuettava lapsia ja nuoria ja investoitava heihin,*** torjuttava eriarvoisuutta ja alueellisia eroja ***sekä poistettava köyhyys***.

Tarkistus 6

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan 7 kappale – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Ilmastonmuutos ja muut ympäristöön liittyvät haasteet, tarve varmistaa oikeudenmukainen vihreä siirtymä, energiaomavaraisuus, nettonollateollisuuden parempi kilpailukyky ja tarve varmistaa Euroopan avoin strateginen riippumattomuus sekä digitalisaation, tekoälyn ja alustatalouden kehittyminen, etätyön lisääntyminen ja väestörakenteen muutos muuttavat perusteellisesti unionin talouksia ja yhteiskuntia. Unionin ja sen jäsenvaltioiden on toimittava yhdessä, jotta tällaiseen rakenteelliseen kehitykseen voidaan puuttua tehokkaasti ja ennakoivasti ja jotta nykyisiä järjestelmiä ja niihin liittyvää politiikkaa voidaan mukauttaa tarpeen mukaan niin, että otetaan huomioon jäsenvaltioiden talouksien ja työmarkkinoiden tiivis keskinäinen riippuvuus. Tämä edellyttää sitä, että ***niin unionin kuin jäsenvaltioidenkin*** tasolla toteutetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja talouden ohjausjärjestelmää koskevien unionin säännösten mukaisesti koordinoituja, kunnianhimoisia ja tehokkaita politiikkatoimia, tunnustaen työmarkkinaosapuolten rooli sekä ottaen huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari. Tällaisten politiikkatoimien olisi katettava kestävien investointien edistäminen kaikilla EU:n alueilla ja entistä vahvempi sitoutuminen asianmukaisesti jaksotettuihin uudistuksiin ja investointeihin, joilla vahvistetaan kestävää ja osallistavaa talouskasvua, laadukkaiden työpaikkojen luomista, tuottavuutta, ***asianmukaisia työolosuhteita***, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta, ylöspäin suuntautuvaa sosioekonomista lähentymistä, sietokykyä ja vastuullisen ***finanssipolitiikan*** harjoittamista.	Ilmastonmuutos***, luontokato*** ja muut ympäristöön liittyvät haasteet, tarve varmistaa oikeudenmukainen vihreä siirtymä, energiaomavaraisuus, nettonollateollisuuden parempi kilpailukyky ja tarve varmistaa Euroopan avoin strateginen riippumattomuus sekä digitalisaation, tekoälyn ja alustatalouden kehittyminen, etätyön lisääntyminen ja väestörakenteen muutos muuttavat perusteellisesti unionin talouksia ja yhteiskuntia. Unionin ja sen jäsenvaltioiden on toimittava yhdessä, jotta tällaiseen rakenteelliseen kehitykseen voidaan puuttua tehokkaasti ja ennakoivasti ja jotta nykyisiä järjestelmiä ja niihin liittyvää politiikkaa voidaan mukauttaa tarpeen mukaan niin, että otetaan huomioon jäsenvaltioiden talouksien ja työmarkkinoiden tiivis keskinäinen riippuvuus. Tämä edellyttää sitä, että ***unionin, jäsenvaltioiden ja alueiden*** tasolla toteutetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja talouden ohjausjärjestelmää koskevien unionin säännösten mukaisesti koordinoituja, kunnianhimoisia ja tehokkaita politiikkatoimia, tunnustaen työmarkkinaosapuolten rooli ***ja ottaen ne mukaan*** sekä ottaen huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari. Tällaisten politiikkatoimien olisi katettava kestävien investointien edistäminen kaikilla EU:n alueilla ja entistä vahvempi sitoutuminen asianmukaisesti jaksotettuihin uudistuksiin ja investointeihin, joilla vahvistetaan kestävää ja osallistavaa talouskasvua, laadukkaiden työpaikkojen luomista, tuottavuutta, ***kunnollisia työoloja***, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta, ylöspäin suuntautuvaa sosioekonomista lähentymistä, ***sosiaalista oikeudenmukaisuutta, yhtäläisiä mahdollisuuksia,*** sietokykyä ja vastuullisen ***finanssi- ja sosiaalipolitiikan*** harjoittamista.

Tarkistus 7

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan 11 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(11) Venäjän hyökättyä Ukrainaan Eurooppa-neuvosto tuomitsi 24 päivänä helmikuuta 2022 antamissaan päätelmissä Venäjän toimet, joilla pyritään heikentämään turvallisuutta ja vakautta Euroopassa ja koko maailmassa, ja ilmaisi solidaarisuutensa Ukrainan kansaa kohtaan korostaen, että Venäjä rikkoo kansainvälistä oikeutta ja Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteita. Neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 myönnetty tilapäinen suojelu, jota jatkettiin neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2023/2409 ([37]), tarjoaa nykyisessä tilanteessa unionin maissa nopeaa ja tehokasta apua siirtymään joutuneille ihmisille, jotka ovat paenneet Venäjän Ukrainaan kohdistaman	(11) Venäjän hyökättyä Ukrainaan Eurooppa-neuvosto tuomitsi 24 päivänä helmikuuta 2022 antamissaan päätelmissä Venäjän toimet, joilla pyritään heikentämään turvallisuutta ja vakautta Euroopassa ja koko maailmassa, ja ilmaisi solidaarisuutensa Ukrainan kansaa kohtaan korostaen, että Venäjä rikkoo kansainvälistä oikeutta ja Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteita. Neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 myönnetty tilapäinen suojelu, jota jatkettiin neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2023/2409 ([37]), tarjoaa nykyisessä tilanteessa unionin maissa nopeaa ja tehokasta apua siirtymään joutuneille ihmisille, jotka ovat paenneet Venäjän Ukrainaan kohdistaman

Komission teksti	*Tarkistus*
hyökkäyssodan vuoksi, ja antaa tällaisille ihmisille mahdollisuuden nauttia kaikkialla unionissa vähimmäisoikeuksista, jotka tarjoavat riittävän suojelun tason. Osallistumalla unionin työmarkkinoille Ukrainasta siirtymään joutuneet henkilöt voivat osaltaan edelleen vahvistaa unionin taloutta ja auttaa tukemaan omaa maataan ja kansalaisiaan. Hankitut kokemukset ja taidot voivat tulevaisuudessa edistää Ukrainan jälleenrakentamista. Tilapäinen suojelu antaa ilman huoltajaa saapuville lapsille ja teini-ikäisille oikeuden lailliseen holhoukseen sekä mahdollisuuden lapsuusiän hoivaan ja koulutukseen. Jäsenvaltioiden olisi edelleen otettava työmarkkinaosapuolet mukaan sellaisten politiikkatoimien suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja arviointiin, joilla pyritään vastaamaan työllisyys- ja osaamishaasteisiin, mukaan lukien Ukrainasta siirtymään joutuneiden ihmisten ammattipätevyyden tunnustaminen. Työmarkkinaosapuolilla on keskeinen rooli sodan vaikutusten lieventämisessä työllisyyden ja tuotannon säilymisen kannalta.	hyökkäyssodan vuoksi, ja antaa tällaisille ihmisille mahdollisuuden nauttia kaikkialla unionissa vähimmäisoikeuksista, jotka tarjoavat riittävän suojelun tason. ***Tällainen apu on neuvoston direktiivin 2001/55/EY*** ([37a]) ***mukaan tarpeen ulottaa koskemaan kaikkia Ukrainan sotaa pakenevia siirtymään joutuneita henkilöitä ja pakolaisia.*** Osallistumalla unionin työmarkkinoille Ukrainasta siirtymään joutuneet henkilöt voivat osaltaan edelleen vahvistaa unionin taloutta ja auttaa tukemaan omaa maataan ja kansalaisiaan. Hankitut kokemukset ja taidot voivat tulevaisuudessa edistää Ukrainan jälleenrakentamista. Tilapäinen suojelu antaa ilman huoltajaa saapuville lapsille ja teini-ikäisille oikeuden lailliseen holhoukseen sekä mahdollisuuden lapsuusiän hoivaan ja koulutukseen. ***Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että eurooppalaisen lapsitakuun täytäntöönpanolla varmistetaan maksuttomien palvelujen saatavuus Ukrainasta pakenevil-le lapsille tasavertaisesti vastaanottavien maiden lasten kanssa.*** Jäsenvaltioiden olisi edelleen otettava työmarkkinaosapuolet mukaan sellaisten politiikkatoimien suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja arviointiin, joilla pyritään vastaamaan työllisyys- ja osaamishaasteisiin, mukaan lukien Ukrainasta siirtymään joutuneiden ihmisten ammattipätevyyden tunnustaminen. Työmarkkinaosapuolilla on keskeinen rooli sodan vaikutusten lieventämisessä työllisyyden ja tuotannon säilymisen kannalta.
([37]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1) ja neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2023/2409, annettu 19 päivänä lokakuuta 2023, täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta.	([37]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1) ja neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2023/2409, annettu 19 päivänä lokakuuta 2023, täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta. ***([37a]) Neuvoston direktiivi 2001/55/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi tilanteissa, joissa jäsenvaltioiden alueelle tulee suuri määrä siirtymään joutuneita henkilöitä, ja toimenpiteestä näiden henkilöiden vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten ja seurausten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi (EYVL L 212, 7.8.2001, s. 12).***

Tarkistus 8

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan 12 kappale – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Työmarkkinoiden, myös kansallisten palkanmuodostusmekanismien, uudistuksissa olisi kunnioitettava työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun kansallisia käytäntöjä ja työmarkkinaosapuolten autonomiaa, kun tavoitellaan oikeudenmukaisia palkkoja, jotka mahdollistavat kohtuullisen elintason ja kestävän kasvun ja ylöspäin tapahtuvan sosioekonomisen lähentymisen. Tällaisten uudistusten olisi mahdollistettava laaja pohdinta	Työmarkkinoiden, myös kansallisten palkanmuodostusmekanismien, uudistuksissa olisi kunnioitettava ***ja vahvistettava*** työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun ***ja työehtosopimusneuvottelujen*** kansallisia käytäntöjä ja työmarkkinaosapuolten autonomiaa, kun tavoitellaan oikeudenmukaisia palkkoja, jotka mahdollistavat kohtuullisen elintason ja kestävän kasvun ja ylöspäin tapahtuvan sosioekonomisen ***ja alueellisen***

Komission teksti	*Tarkistus*
sosioekonomisista tekijöistä, muun muassa kestävyyteen, kilpailukykyyn, innovointiin, laadukkaiden työpaikkojen luomiseen, työoloihin, työssäkäyvien köyhyyteen, koulutukseen ja osaamiseen, kansanterveyteen, sosiaaliseen suojeluun ja osallisuuteen sekä reaalituloihin liittyvistä parannuksista. Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun merkitys työelämän haasteisiin, kuten työvoimapulaan ja osaamisvajeeseen, vastaamisessa vahvistettiin vuonna 2024 pidetyssä Val Duchessen huippukokouksessa.	lähentymisen. Tällaisten uudistusten olisi mahdollistettava laaja pohdinta sosioekonomisista tekijöistä, muun muassa kestävyyteen, kilpailukykyyn, innovointiin, laadukkaiden työpaikkojen luomiseen, ***kunnollisiin*** työoloihin***, työpaikkademokratiaan, sukupuolten tasa-arvoon***, työssäkäyvien köyhyyteen, koulutukseen ja osaamiseen, kansanterveyteen, sosiaaliseen suojeluun ja osallisuuteen sekä reaalituloihin liittyvistä parannuksista. ***Jäsenvaltioiden olisi pantava direktiivi (EU) 2022/2041 viipymättä täytäntöön. Jäsenvaltioita kehotetaan direktiivin (EU) 2023/970 tehokkaasta ja perusteellisesta täytäntöönpanosta alkaen myös toteuttamaan toimenpiteitä palkka-avoimuuden varmistamiseksi, panemaan täytäntöön seurantatoimia ja kannustamaan yrityksiä, jotta ne panisivat täytäntöön samapalkkaisuutta koskevia toimintasuunnitelmia.*** Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun merkitys työelämän haasteisiin, kuten työvoimapulaan ja osaamisvajeeseen, vastaamisessa vahvistettiin vuonna 2024 pidetyssä Val Duchessen huippukokouksessa.

Tarkistus 9

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan 12 kappale – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Elpymis- ja palautumistukiväline ja muut unionin rahastot tukevat jäsenvaltioita unionin painopisteiden mukaisten uudistusten ja investointien toteuttamisessa tehden unionin talouksista ja yhteiskunnista kestävämpiä ja selviytymiskykyisempiä ja valmiimpia vihreään ja digitaaliseen siirtymään covid-19-pandemian jälkeisessä muuttuvassa ympäristössä. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on pahentanut entisestään jo olemassa olevia sosioekonomisia haasteita, sillä energian hintojen nousu on vaikuttanut erityisesti pienituloisiin kotitalouksiin. Jäsenvaltioiden ja unionin olisi jatkossakin varmistettava, että sosiaalisia sekä työllisyys- ja talousvaikutuksia lievennetään ja että siirtymät ovat sosiaalisesti tasapuolisia ja oikeudenmukaisia, kun otetaan huomioon myös se, että lisääntynyt avoin strateginen riippumattomuus ja vihreän siirtymän nopeutuminen auttavat vähentämään riippuvuutta energian ja muiden strategisten tuotteiden ja teknologioiden tuonnista etenkin Venäjältä. On tärkeää vahvistaa kriisinsietokykyä ja pyrkiä osallistavaan ja selviytymiskykyiseen yhteiskuntaan, jossa ihmisiä suojellaan ja jossa he pystyvät ennakoimaan ja hallitsemaan muutosta ja osallistumaan aktiivisesti yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen toimintaan.	Elpymis- ja palautumistukiväline ja muut unionin rahastot tukevat jäsenvaltioita unionin painopisteiden mukaisten uudistusten ja investointien toteuttamisessa tehden unionin talouksista ja yhteiskunnista kestävämpiä ja selviytymiskykyisempiä ja valmiimpia vihreään ja digitaaliseen siirtymään covid-19-pandemian jälkeisessä muuttuvassa ympäristössä. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on pahentanut entisestään jo olemassa olevia sosioekonomisia haasteita, sillä energian hintojen nousu on vaikuttanut erityisesti pienituloisiin kotitalouksiin. Jäsenvaltioiden ja unionin olisi jatkossakin varmistettava, että sosiaalisia sekä työllisyys- ja talousvaikutuksia lievennetään ja että siirtymät ovat sosiaalisesti tasapuolisia ja oikeudenmukaisia, kun otetaan huomioon myös se, että lisääntynyt avoin strateginen riippumattomuus ja vihreän siirtymän nopeutuminen auttavat vähentämään riippuvuutta energian ja muiden strategisten tuotteiden ja teknologioiden tuonnista etenkin Venäjältä. On tärkeää vahvistaa kriisinsietokykyä ja pyrkiä osallistavaan ja selviytymiskykyiseen yhteiskuntaan, jossa ihmisiä suojellaan ja jossa he pystyvät ennakoimaan ja hallitsemaan muutosta ja osallistumaan aktiivisesti yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen toimintaan. ***Näin ollen työpaikkademokratiaa olisi vahvistettava unionin ja jäsenvaltioiden tasolla.***

Tarkistus 10

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan 12 kappale – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Tarvitaan johdonmukaista aktiivista työvoimapolitiikkaa, joka koostuu tilapäisistä ja kohdennetuista työhönotto- ja siirtymäkannustimista, osaamispolitiikasta, mukaan lukien vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskeva oppiminen, sekä kohdennetuista, tehokkaista ja mukautumiskykyisistä työvoimapalveluista, jotta voidaan tukea työmarkkinasiirtymiä ja hyödyntää täysimääräisesti käyttämätöntä työmarkkinapotentiaalia, myös aktiivisen osallisuuden lähestymistavan mukaisesti ja ottaen huomioon muun muassa La Hulpen julistuksessa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tulevaisuudesta ([38]) korostetut vihreät ja digitaaliset muutokset. Työntekijöiden asianmukaiset työolot, muun muassa työterveys ja -turvallisuus sekä fyysinen ja henkinen terveys, olisi varmistettava.	Tarvitaan johdonmukaista aktiivista työvoimapolitiikkaa, joka koostuu tilapäisistä ja kohdennetuista työhönotto- ja siirtymäkannustimista, osaamispolitiikasta, mukaan lukien vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskeva oppiminen, sekä kohdennetuista, tehokkaista ja mukautumiskykyisistä työvoimapalveluista, jotta voidaan tukea työmarkkinasiirtymiä ja hyödyntää täysimääräisesti käyttämätöntä työmarkkinapotentiaalia, myös aktiivisen osallisuuden lähestymistavan mukaisesti ja ottaen huomioon muun muassa La Hulpen julistuksessa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tulevaisuudesta ([38]) korostetut vihreät ja digitaaliset muutokset. Työntekijöiden asianmukaiset työolot, muun muassa työterveys ja -turvallisuus sekä fyysinen ja henkinen terveys, olisi varmistettava. ***Sen vuoksi on kiireellisesti tarpeen laatia laadukkaita työpaikkoja koskeva paketti, johon sisältyvät lainsäädäntöaloitteet kunnollisista työoloista etätyössä, oikeudesta olla tavoittamattomissa ja tekoälystä työpaikalla, julkisia hankintoja koskevien direktiivien tarkistaminen sen varmistamiseksi, että niillä edistetään työehtosopimusneuvotteluja, nk. nollavisioon perustuva toimintatapa, jonka tarkoituksena on ehkäistä työperäisiä kuolemantapauksia, mukaan lukien ilmastonmuutoksen aiheuttamista äärimmäisistä sääilmiöistä työntekijöille aiheutuvien vaarojen ja psykososiaalisten riskien ehkäiseminen työpaikalla, vähimmäistoimeentulojärjestelmiä koskeva puitedirektiivi, eurooppalaiselle lapsitakuulle varattujen määrärahojen korottaminen vähintään 20 miljardiin euroon sekä ilmastokestävät turvaverkot, joissa ilmastonmuutokseen sopeutuminen integroidaan osaksi sosiaalisen suojelun ohjelmia, ja kehys kysyntälähtöisille suoran työllistämisen aloitteille, joilla tuetaan työmarkkinoiden murroksen tai pitkäaikaistyöttömyyden kohdanneiden työntekijöiden pääsyä työmarkkinoille.***
([38]) La Hulpen julistus Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tulevaisuudesta, La Hulpe, Belgia, 16. huhtikuuta 2024.	([38]) La Hulpen julistus Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tulevaisuudesta, La Hulpe, Belgia, 16. huhtikuuta 2024.

Tarkistus 11

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan 13 kappale – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Kaiken muotoista syrjintää olisi ***torjuttava***, sukupuolten tasa-arvo varmistettava ja nuorisotyöllisyyttä ***tuettava***. Kaikille olisi taattava yhtäläiset mahdollisuudet, ja ***etenkin lasten, vammaisten henkilöiden ja romanien köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä*** olisi ***vähennettävä*** erityisesti	***Syrjintä kaikissa muodoissaan*** olisi ***poistettava***, sukupuolten tasa-arvo varmistettava ja nuorisotyöllisyyttä ***ja yli 50-vuotiaiden työllisyyttä edistettävä***. Kaikille olisi taattava yhtäläiset mahdollisuudet, ja ***köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen olisi poistettava keskittyen erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin eli lapsiin, vammaisiin henkilöihin, yksinhuoltajiin, etnisiin vähemmistöihin, kuten romaneihin, hlbtiqa+-henkilöihin, syrjäisillä alueilla ja maaseudulla eläviin ihmisiin sekä ikäihmisiin. Tämä*** olisi

Komission teksti	*Tarkistus*
varmistamalla työmarkkinoiden ja asianmukaisten ja osallistavien sosiaalisen suojelun järjestelmien tehokas toiminta 8 päivänä marraskuuta 2019 annetun neuvoston suosituksen ja 30 päivänä tammikuuta 2023 annetun neuvoston suosituksen ([39]) mukaisesti. Lisäksi olisi poistettava tekijöitä, jotka estävät osallistumista osallistavaan ja tulevaisuuteen suuntautuvaan koulutukseen, elinikäiseen oppimiseen ja työmarkkinoille, ja jäsenvaltioiden olisi investoitava varhaiskasvatukseen eurooppalaisen lapsitakuun ja neuvoston suosituksen ”Varhaiskasvatus – vuoteen 2030 ulottuvat Barcelonan tavoitteet” mukaisesti, ammatillisen koulutuksen tekemiseen houkuttelevammaksi ja osallistavammaksi ammatillisesta koulutuksesta annetun neuvoston suosituksen mukaisesti sekä digitaalisiin ja vihreisiin taitoihin digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman ja vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskevasta oppimisesta annetun neuvoston suosituksen ja neuvoston suosituksen ”Tie koulumenestykseen” mukaisesti. Kohtuuhintaisten asuntojen saatavuus, myös sosiaalisen asuntotuotannon kautta, on välttämätön edellytys yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamiselle. Kohtuuhintaisen ja laadukkaan pitkäaikaishoidon oikea-aikainen ja tasavertainen saatavuus kohtuuhintaisen ja laadukkaan pitkäaikaishoidon saatavuudesta annetun neuvoston suosituksen mukaisesti sekä terveydenhuoltopalvelujen, mukaan lukien ennaltaehkäisy ja terveydenhuollon edistäminen, saatavuus ovat erityisen tärkeitä, kun otetaan huomioon mahdolliset tulevat terveysriskit ja yhteiskuntien ikääntyminen.	***tehtävä*** erityisesti varmistamalla työmarkkinoiden ja asianmukaisten ja osallistavien sosiaalisen suojelun järjestelmien tehokas toiminta 8 päivänä marraskuuta 2019 annetun neuvoston suosituksen ja 30 päivänä tammikuuta 2023 annetun neuvoston suosituksen ([39]) mukaisesti. Lisäksi olisi poistettava tekijöitä, jotka estävät osallistumista osallistavaan ja tulevaisuuteen suuntautuvaan koulutukseen***, uudelleenkoulutukseen***, elinikäiseen oppimiseen ja työmarkkinoille, ja jäsenvaltioiden olisi investoitava varhaiskasvatukseen eurooppalaisen lapsitakuun ja neuvoston suosituksen ”Varhaiskasvatus – vuoteen 2030 ulottuvat Barcelonan tavoitteet” mukaisesti, ammatillisen koulutuksen tekemiseen houkuttelevammaksi ja osallistavammaksi ammatillisesta koulutuksesta annetun neuvoston suosituksen mukaisesti sekä digitaalisiin ja vihreisiin taitoihin digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman ja vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskevasta oppimisesta annetun neuvoston suosituksen ja neuvoston suosituksen ”Tie koulumenestykseen” mukaisesti. ***Kunnollisten ja*** kohtuuhintaisten asuntojen saatavuus, myös sosiaalisen asuntotuotannon kautta, on välttämätön edellytys yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamiselle***, ja tästä syystä unionin ja jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat toimet, jotta voidaan auttaa tarjoamaan kohtuuhintaisia asuntoja kaikille. Asunnottomuus on yksi sosiaalisen syrjäytymisen äärimmäisimmistä muodoista, joka vaikuttaa kielteisesti asunnottoman fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen, hyvinvointiin ja elämänlaatuun sekä mahdollisuuteen työllistyä ja käyttää muita taloudellisia ja sosiaalipalveluja***. Kohtuuhintaisen ja laadukkaan pitkäaikaishoidon oikea-aikainen ja tasavertainen saatavuus kohtuuhintaisen ja laadukkaan pitkäaikaishoidon saatavuudesta annetun neuvoston suosituksen mukaisesti sekä terveydenhuoltopalvelujen, mukaan lukien ennaltaehkäisy ja terveydenhuollon edistäminen, saatavuus ovat erityisen tärkeitä, kun otetaan huomioon mahdolliset tulevat terveysriskit ja yhteiskuntien ikääntyminen. ***On myös tarpeen kannustaa sellaisten toimenpiteiden käyttöönottoon, joilla vähennetään nykyisiä ostovoimaeroja alueiden välillä ja jäsenvaltioiden sisällä, koska osallistavampi ylöspäin tapahtuva sosioekonominen lähentyminen voi vaikuttaa myönteisesti mahdollisuuksien jakautumiseen unionissa. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä alipalkattuihin ammatteihin, esimerkiksi opettajiin ja muihin opetusalan ammattihenkilöihin, sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ammattihenkilöihin sekä kuljetus- ja maataloustyöntekijöihin. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi sisällytettävä akateemisiin opetussuunnitelmiinsa ohjelmia, joilla edistetään unionin perusperiaatteiden, kuten demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen, ymmärtämistä ja arvostamista, jotta voidaan lisätä tietoisuutta ja edistää nuorten aktiivista osallistumista eurooppalaiseen demokraattiseen elämään.***
([39]) Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä tammikuuta 2023, riittävästä vähimmäistoimeentulosta aktiivisen osallisuuden varmistamiseksi (EUVL C 41, 3.2.2023, s. 1).	([39]) Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä tammikuuta 2023, riittävästä vähimmäistoimeentulosta aktiivisen osallisuuden varmistamiseksi (EUVL C 41, 3.2.2023, s. 1).

Tarkistus 12

Ehdotus päätökseksi

Johdanto-osan 13 kappale – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia edistää talouskasvua ja sosiaalista kehitystä olisi hyödynnettävä paremmin vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan strategian ([40]) mukaisesti. Strategiassa kehotettiin jäsenvaltioita asettamaan työllisyys- ja aikuiskoulutustavoitteita vammaisille henkilöille. Romaneja koskevassa EU:n strategiakehyksessä korostetaan syrjäytyneiden romaniyhteisöjen valmiuksia vähentää työvoimapulaa ja osaamisvajetta ja pyritään kaventamaan romanien ja koko väestön työllisyysero puoleen ([41]). Uudet teknologiat ja kehittyvät työpaikat kaikkialla unionissa mahdollistavat joustavammat työjärjestelyt sekä paremman tuottavuuden ja työ- ja yksityiselämän tasapainon ja edistävät samalla unionin vihreitä sitoumuksia. Samalla kyseiset kehityskulut tuovat työmarkkinoille uusia haasteita, jotka vaikuttavat työoloihin, työterveyteen ja -turvallisuuteen sekä työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien tosiasialliseen pääsyyn riittävän sosiaalisen suojelun piiriin. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että työn organisoinnin uudet muodot johtavat laadukkaisiin työpaikkoihin ja terveisiin ja turvallisiin työympäristöihin ja työoloihin sekä työ- ja yksityiselämän tasapainoon, säilyttävät vakiintuneet työntekijöiden oikeudet ja sosiaaliset oikeudet ja vahvistavat Euroopan sosiaalista mallia.	Vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia edistää talouskasvua ja sosiaalista kehitystä olisi hyödynnettävä paremmin vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan strategian ([40]) mukaisesti. Strategiassa kehotettiin jäsenvaltioita asettamaan työllisyys- ja aikuiskoulutustavoitteita vammaisille henkilöille. Romaneja koskevassa EU:n strategiakehyksessä korostetaan syrjäytyneiden romaniyhteisöjen valmiuksia vähentää työvoimapulaa ja osaamisvajetta ja pyritään kaventamaan romanien ja koko väestön työllisyysero puoleen ([41]). Uudet teknologiat ja kehittyvät työpaikat kaikkialla unionissa mahdollistavat joustavammat työjärjestelyt sekä paremman tuottavuuden ja työ- ja yksityiselämän tasapainon ja edistävät samalla unionin vihreitä sitoumuksia. Samalla kyseiset kehityskulut tuovat työmarkkinoille uusia haasteita, jotka vaikuttavat työoloihin, työterveyteen ja -turvallisuuteen sekä työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien tosiasialliseen pääsyyn riittävän sosiaalisen suojelun piiriin. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että työn organisoinnin uudet muodot johtavat laadukkaisiin työpaikkoihin ja terveisiin ja turvallisiin työympäristöihin ja työoloihin sekä työ- ja yksityiselämän tasapainoon ***ja aktiivisena ja terveenä ikääntymiseen***, säilyttävät vakiintuneet työntekijöiden oikeudet ja sosiaaliset oikeudet ja vahvistavat Euroopan sosiaalista mallia.
([40]) COM(2021) 101 final.	([40]) COM(2021)0101.
([41]) Romanien tasa-arvoa, osallisuutta ja osallistumista koskeva EU:n strategiakehys vuosiksi 2020–2030, COM(2020) 620 final.	([41]) Romanien tasa-arvoa, osallisuutta ja osallistumista koskeva EU:n strategiakehys vuosiksi 2020–2030, COM(2020)0620.

Tarkistus 13

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 5 – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi aktiivisesti edistettävä kestävää sosiaalista markkinataloutta ja helpotettava ja tuettava investointeja laadukkaiden työpaikkojen luomiseksi ja hyödynnettävä myös digitaaliseen ja vihreään siirtymään liittyviä mahdollisuuksia vuodeksi 2030 asetetut työllisyyttä koskevat unionin ja kansalliset yleistavoitteet huomioon ottaen. Tätä varten ***niiden*** olisi ***vähennettävä*** työntekijöiden ***palkkaamiseen liittyviä yritysten esteitä,*** edistettävä vastuullista yrittäjyyttä ja aitoa itsenäistä ammatinharjoittamista ***ja*** tuettava erityisesti mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten perustamista ja kasvua, myös ***helpottamalla*** rahoituksen	Jäsenvaltioiden olisi aktiivisesti edistettävä kestävää sosiaalista markkinataloutta ja helpotettava ja tuettava investointeja laadukkaiden työpaikkojen luomiseksi ja hyödynnettävä myös digitaaliseen ja vihreään siirtymään liittyviä mahdollisuuksia vuodeksi 2030 asetetut työllisyyttä koskevat unionin ja kansalliset yleistavoitteet huomioon ottaen. ***Jos siirtymä kestävään, uusiutuvaan kiertotalouteen ennakoidaan hyvin ja siihen annetaan tuntuvasti rahoitusta, se antaa mahdollisuuksia luoda merkittävä määrä uusia työpaikkoja ja muuttaa nykyiset työpaikat vihreiksi ja kestäviksi työpaikoiksi useimmilla toimialoilla.*** Tätä varten ***jäsenvaltioiden*** olisi ***helpotettava*** työntekijöiden ***palkkaamista yrityksiin, investoitava merkittävästi vihreään siirtymään ja*** edistettävä ***ammatillista koulutusta,*** vastuullista yrittäjyyttä ja aitoa itsenäistä ammatinharjoittamista ***esimerkiksi naisten, nuorten, ikäihmisten ja muiden heikommassa asemassa***

Komission teksti	*Tarkistus*
saantia. Jäsenvaltioiden olisi aktiivisesti edistettävä yhteisötalouden, myös yhteiskunnallisten yritysten, kehittämistä ja hyödynnettävä sen koko potentiaalia. Niiden olisi laadittava asiaankuuluvia toimenpiteitä ja strategioita yhteisötaloutta varten**,** edistettävä sosiaalista innovointia ***ja*** kannustettava liiketoimintamalleja, jotka luovat laadukkaita työmahdollisuuksia ja sosiaalista hyvinvointia, erityisesti paikallistasolla, myös kiertotaloudessa ja alueilla, joihin siirtyminen vihreään talouteen vaikuttaa eniten, muun muassa kohdennetun taloudellisen ja teknisen tuen avulla.	***olevien ryhmien keskuudessa. Niiden olisi*** tuettava erityisesti mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten perustamista ja kasvua, myös ***parantamalla*** rahoituksen saantia. Jäsenvaltioiden olisi ***pantava yhteisötalouden toimintasuunnitelma ja vihreän kehityksen ohjelma kaikilta osin täytäntöön ja*** aktiivisesti edistettävä yhteisötalouden, myös yhteiskunnallisten yritysten, kehittämistä ja hyödynnettävä sen koko potentiaalia. Niiden olisi laadittava asiaankuuluvia toimenpiteitä ja strategioita yhteisötaloutta varten ***ja*** edistettävä sosiaalista innovointia***. Jäsenvaltioiden olisi*** kannustettava liiketoimintamalleja, jotka luovat laadukkaita työmahdollisuuksia ja sosiaalista hyvinvointia, erityisesti paikallistasolla, myös kiertotaloudessa ja alueilla, joihin siirtyminen vihreään talouteen vaikuttaa eniten, muun muassa kohdennetun taloudellisen ja teknisen tuen avulla.

Tarkistus 14

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 5 – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Hyvin suunnitellut työajan lyhentämisjärjestelyt ja vastaavat järjestelyt ovat tärkeässä asemassa, jotta voidaan vahvistaa selviytymiskykyä mahdollisten taloudellisten ja/tai työmarkkinoiden häiriöiden varalta. ***Niillä*** voidaan myös tukea rakenteellisia muutoksia helpottamalla ja tukemalla rakenneuudistusprosesseja ja työvoiman uudelleenkohdentamista taantuvilta aloilta uusille aloille. Näin lisätään tuottavuutta, säilytetään työpaikkoja ja autetaan nykyaikaistamaan taloutta muun muassa kehittämällä tarvittavia taitoja. Olisi harkittava huolellisesti suunniteltuja työhönotto- ja siirtymäkannustimia sekä täydennys- ja uudelleenkoulutustoimenpiteitä, jotta voidaan tukea laadukkaiden työpaikkojen luomista ja erilaisia siirtymiä koko työelämän ajan ja pystytään puuttumaan työvoimapulaan ja osaamisvajeeseen, myös kun otetaan huomioon digitaalinen ja vihreä siirtymä, väestörakenteen muutos sekä Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan seuraukset.	Hyvin suunnitellut työajan lyhentämisjärjestelyt***, kuten ne, jotka on kehitetty eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen yhteydessä,*** ja vastaavat järjestelyt ovat tärkeässä asemassa, jotta voidaan vahvistaa selviytymiskykyä mahdollisten taloudellisten ja/tai työmarkkinoiden häiriöiden varalta. ***Jäsenvaltioiden olisi puututtava nykyisten ja tulevien kriisien vaikutuksiin, mukaan lukien ilmastonmuutoksen, kuten helleaaltojen, kuivuuden tai maastopalojen, voimistuvat vaikutukset työmarkkinoihin. Työajan lyhentämisjärjestelyillä*** voidaan myös tukea rakenteellisia muutoksia helpottamalla ja tukemalla rakenneuudistusprosesseja ja työvoiman uudelleenkohdentamista taantuvilta aloilta uusille aloille. Näin lisätään tuottavuutta, säilytetään työpaikkoja ja autetaan nykyaikaistamaan taloutta muun muassa kehittämällä tarvittavia taitoja. Olisi harkittava huolellisesti suunniteltuja työhönotto- ja siirtymäkannustimia***, elinikäistä oppimista, ammatillista koulutusta*** sekä täydennys- ja uudelleenkoulutustoimenpiteitä, ***jotka kehitetään tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa,*** jotta voidaan tukea laadukkaiden työpaikkojen luomista ja erilaisia siirtymiä koko työelämän ajan ja pystytään puuttumaan työvoimapulaan ja osaamisvajeeseen, myös kun otetaan huomioon digitaalinen ja vihreä siirtymä, väestörakenteen muutos sekä Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan seuraukset. ***Rekrytointivaikeuksia ja työvoimapulaa esiintyy erityisen paljon aloilla, joilla työolot ovat haastavat ja työpaikat heikkolaatuisia. Laadukkaiden työpaikkojen luominen ja työssäpysymisstrategioiden täytäntöönpano ovat sen vuoksi olennaisen tärkeitä ammattitaitoisten työntekijöiden houkuttelemiseksi. Jäsenvaltioiden olisi kannustettava työnantajia tarjoamaan kunnolliset työolot ja -ehdot ja investoimaan työvoimaansa.***

Tarkistus 16

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 5 – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioissa, myös niissä, joissa on käytössä lakisääteinen vähimmäispalkka, olisi edistettävä työehtosopimusneuvottelujen hyödyntämistä palkanmuodostuksessa ja varmistettava työmarkkinaosapuolten tosiasiallinen osallistuminen läpinäkyvällä ja ennakoitavalla tavalla, jotta saadaan palkkatasot vastaamaan asianmukaisesti tuottavuuden kehitystä ja huolehditaan oikeudenmukaisesta palkkauksesta, joka mahdollistaa kohtuullisen elintason. Tässä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota pieni- ja keskituloisiin ryhmiin ja vahvistettava taloudellista ja sosiaalista lähentymistä ylöspäin. Palkanmuodostusmekanismeissa olisi myös otettava huomioon sosioekonomiset olosuhteet, mukaan lukien työllisyyden kasvu, kilpailukyky, ostovoima ja eri alueiden ja toimialojen kehitys. Jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten olisi kansallisia käytäntöjä ja työmarkkinaosapuolten riippumattomuutta kunnioittaen varmistettava, että kaikilla työntekijöillä on riittävä palkka suoraan tai epäsuorasti työehtosopimusten nojalla tai riittävä lakisääteinen vähimmäispalkka, ottaen huomioon niiden vaikutus kilpailukykyyn, laadukkaiden työpaikkojen luomiseen, ostovoimaan ja työssäkäyvien köyhyyteen.	Jäsenvaltioissa, myös niissä, joissa on käytössä lakisääteinen vähimmäispalkka, olisi edistettävä työehtosopimusneuvottelujen hyödyntämistä palkanmuodostuksessa ja varmistettava työmarkkinaosapuolten tosiasiallinen osallistuminen läpinäkyvällä ja ennakoitavalla tavalla, jotta saadaan palkkatasot vastaamaan asianmukaisesti ***pitkän aikavälin*** tuottavuuden kehitystä***, inflaatiota ja elinkustannuksia*** ja huolehditaan oikeudenmukaisesta palkkauksesta, joka mahdollistaa kohtuullisen elintason ***kaikille työntekijöille***. Tässä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota pieni- ja keskituloisiin ryhmiin ja vahvistettava taloudellista ja sosiaalista lähentymistä ylöspäin. Palkanmuodostusmekanismeissa olisi myös otettava huomioon sosioekonomiset olosuhteet, mukaan lukien työllisyyden kasvu, kilpailukyky, ostovoima ja eri alueiden ja toimialojen kehitys. Jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten olisi kansallisia käytäntöjä ja työmarkkinaosapuolten riippumattomuutta kunnioittaen varmistettava, että kaikilla työntekijöillä on riittävä palkka suoraan tai epäsuorasti työehtosopimusten nojalla tai riittävä lakisääteinen vähimmäispalkka, ottaen huomioon niiden vaikutus kilpailukykyyn, laadukkaiden työpaikkojen luomiseen, ostovoimaan ja työssäkäyvien köyhyyteen.

Tarkistus 17

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 5 – 4 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	Jotta vältettäisiin unionin tukea saaneiden yritysten toimintojen siirtäminen ulkomaille, on olennaisen tärkeää tarkistaa voimassa olevia valtiontukisääntöjä ja rahoitusohjelmia sekä laatia strategisia ratkaisuja, joiden tarkoituksena on säilyttää teollinen perusta unionissa. Tähän sisältyvät Euroopan strategisen riippumattomuuden vahvistaminen ja vahvan eurooppalaisen teollisuuspolitiikan edistäminen. Siirtymään olisi myös liitettävä sosiaalisia ja työllistämistoimenpiteitä oikeudenmukaisen siirtymän varmistamiseksi kaikille, jotta varmistetaan, ettei työntekijöitä tai yhteisöjä jätetä tämän prosessin aikana jälkeen.

Tarkistus 18

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 6 – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Kun otetaan huomioon digitaalinen ja vihreä siirtymä, väestörakenteen muutos ja Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota, jäsenvaltioiden olisi edistettävä kestävyyttä, tuottavuutta, kilpailukykyä, työllistyvyyttä ***ja inhimillisen pääoman kehittämistä*** sekä ***tuettava*** osaamisen ja taitojen hankkimista läpi elämän ja vastattava työmarkkinoiden nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin, myös ottaen huomioon vuodeksi 2030 asetetut osaamista koskevat unionin ja kansalliset yleistavoitteet. Jäsenvaltioiden olisi myös nykyaikaistettava koulutusjärjestelmiään ja investoitava niihin, jotta voidaan tarjota korkealaatuista ja osallistavaa koulutusta, ammatillinen koulutus mukaan lukien, parantaa oppimistuloksia ja vihreän ja digitaalisen siirtymän edellyttämien taitojen ja osaamisen tarjontaa sekä varmistaa mahdollisuus digitaaliseen oppimiseen, kielikoulutukseen (esimerkiksi Ukrainasta tulevien pakolaisten tapauksessa tai työmarkkinoille pääsyn helpottamiseksi raja-alueilla) ja yrittäjyystaitojen hankkimiseen. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä työmarkkinaosapuolten, koulutuksen tarjoajien, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa, myös komission maaliskuussa 2024 esittämän työvoimapulan ja osaamisvajeen torjumista koskevan toimintasuunnitelman puitteissa, koulutusjärjestelmien rakenteellisten heikkouksien korjaamiseksi ja niiden laadun ja työmarkkinarelevanssin parantamiseksi muun muassa kohdennetun taloudellisen ja teknisen tuen avulla. Näin voitaisiin osaltaan mahdollistaa vihreä ja digitaalinen siirtymä ja puuttua osaamisen kohtaanto-ongelmiin ja työvoimapulaan, myös nettonolla- ja digitaaliteollisuuteen liittyvillä toimilla, mukaan lukien toimet, jotka ovat merkityksellisiä EU:n taloudellisen turvallisuuden kannalta ja jotka liittyvät vihreään siirtymään, kuten uusiutuvan energian käyttöönottoon tai rakennusten perusparannuksiin.	Kun otetaan huomioon digitaalinen ja vihreä siirtymä, väestörakenteen muutos ja Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota, jäsenvaltioiden olisi edistettävä kestävyyttä, tuottavuutta, ***osallistavuutta,*** kilpailukykyä, työllistyvyyttä sekä osaamisen ja taitojen ***kehittämistä ja*** hankkimista läpi elämän ja vastattava työmarkkinoiden nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin, myös ottaen huomioon vuodeksi 2030 asetetut osaamista koskevat unionin ja kansalliset yleistavoitteet. Jäsenvaltioiden olisi myös nykyaikaistettava koulutusjärjestelmiään ja investoitava niihin, jotta voidaan tarjota korkealaatuista ja osallistavaa koulutusta, ammatillinen koulutus mukaan lukien, parantaa oppimistuloksia ja vihreän ja digitaalisen siirtymän edellyttämien taitojen ja osaamisen tarjontaa sekä varmistaa mahdollisuus digitaaliseen oppimiseen, kielikoulutukseen (esimerkiksi Ukrainasta tulevien pakolaisten tapauksessa tai työmarkkinoille pääsyn helpottamiseksi raja-alueilla) ja yrittäjyystaitojen hankkimiseen***, sillä nämä eivät vielä sisälly tyypillisiin koulutussuunnitelmiin***. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä työmarkkinaosapuolten, koulutuksen tarjoajien, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa, myös komission maaliskuussa 2024 esittämän työvoimapulan ja osaamisvajeen torjumista koskevan toimintasuunnitelman puitteissa, koulutusjärjestelmien rakenteellisten heikkouksien korjaamiseksi ja niiden laadun ja työmarkkinarelevanssin parantamiseksi muun muassa kohdennetun taloudellisen ja teknisen tuen avulla. ***Oikeutta palkalliseen opintovapaaseen ammatillisia tarkoituksia varten olisi edistettävä asiaa koskevien Kansainvälisen työjärjestön yleissopimusten mukaisesti, jotta työntekijät voisivat osallistua koulutusohjelmiin työaikana ja ilman, että siitä aiheutuu heille kustannuksia.*** Näin voitaisiin osaltaan mahdollistaa vihreä ja digitaalinen siirtymä ja puuttua osaamisen kohtaanto-ongelmiin ja työvoimapulaan, myös nettonolla- ja digitaaliteollisuuteen liittyvillä toimilla, mukaan lukien toimet, jotka ovat merkityksellisiä EU:n taloudellisen turvallisuuden kannalta ja jotka liittyvät vihreään siirtymään, kuten uusiutuvan energian käyttöönottoon tai rakennusten perusparannuksiin. ***Kunnollisilla työoloilla ja -ehdoilla, jotka käsittävät muiden muassa oikeudenmukaiset palkat, vakiomuotoiset työsopimukset, sosiaalisen suojelun saatavuuden, elinikäisen oppimisen mahdollisuudet, työterveyden ja -turvallisuuden, hyvän työ- ja yksityiselämän tasapainon, kohtuullisen työajan, työntekijöiden edustuksen, työpaikkademokratian ja työehtosopimusneuvottelut, on ratkaiseva merkitys ammattitaitoisten työntekijöiden houkuttelemisessa ja työssä pysymisessä.***

Tarkistus 19

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 6 – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä nuorten koulutustulosten, varsinkin perustaitojen, heikkenemiseen. Tarvitaan toimia, joilla vastataan opetusammatteihin kohdistuviin haasteisiin, kuten alan houkuttelevuuteen, opettajapulan torjumiseen ja tarpeeseen investoida opettajien ja kouluttajien digitaitoihin. Lisäksi koulutusjärjestelmien olisi varustettava kaikki oppijat avaintaidoilla (mukaan lukien perus- ja digitaidot sekä monialaiset taidot ja kriittinen ajattelu disinformaation uhka huomioon ottaen), joilla luodaan perusta elinikäiselle sopeutumis- ja selviytymiskyvylle. Samalla olisi varmistettava, että opettajilla on valmiudet edistää kyseisiä oppijoiden taitoja. Jäsenvaltioiden olisi tuettava työikäisiä aikuisia koulutukseen hakeutumisessa ja lisättävä yksilöiden kannustimia ja motivaatiota hakeutua koulutukseen, tarvittaessa myös yksilöllisten oppimistilien kautta ja varmistamalla niiden siirrettävyys työuran muutosten aikana ja tarjoamalla luotettava koulutuksen laadunarviointijärjestelmä. Jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava pienten osaamiskokonaisuuksien käyttämistä elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemisessa. Niiden olisi annettava kaikille mahdollisuus ennakoida työmarkkinoiden tarpeita ja mukautua niihin paremmin etenkin jatkuvan täydennys- ja uudelleenkoulutuksen kautta ja tarjoamalla yhdennettyä ohjausta ja neuvontaa, jotta tuetaan tasapuolista ja oikeudenmukaista siirtymää kaikille, vahvistetaan työllisyys- ja sosiaalisia tuloksia sekä tuottavuutta, puututaan työvoimapulaan ja osaamisen kohtaanto-ongelmiin, parannetaan talouden yleistä kykyä selviytyä häiriöistä ja helpotetaan mahdollisesti tarvittavia mukautuksia.	Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä ***kaikenlaiseen*** nuorten koulutustulosten, varsinkin perustaitojen, heikkenemiseen. Tarvitaan toimia, joilla vastataan opetusammatteihin kohdistuviin haasteisiin, kuten alan houkuttelevuuteen, opettajapulan torjumiseen ja tarpeeseen investoida opettajien ja kouluttajien digitaitoihin. Lisäksi koulutusjärjestelmien olisi varustettava kaikki oppijat avaintaidoilla (mukaan lukien perus- ja digitaidot sekä monialaiset taidot ja kriittinen ajattelu disinformaation uhka huomioon ottaen), joilla luodaan perusta elinikäiselle sopeutumis- ja selviytymiskyvylle***, jota onnistunut siirtymä erityisesti ilmastonmuutoksen yhteydessä edellyttää***. Samalla olisi varmistettava, että opettajilla on valmiudet edistää kyseisiä oppijoiden taitoja. Jäsenvaltioiden olisi tuettava työikäisiä aikuisia koulutukseen hakeutumisessa ja lisättävä yksilöiden kannustimia ja motivaatiota hakeutua koulutukseen, tarvittaessa myös yksilöllisten oppimistilien kautta ja varmistamalla niiden siirrettävyys työuran muutosten aikana ja tarjoamalla luotettava koulutuksen laadunarviointijärjestelmä. Jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava pienten osaamiskokonaisuuksien käyttämistä elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemisessa. Niiden olisi annettava kaikille mahdollisuus ennakoida työmarkkinoiden tarpeita ja mukautua niihin paremmin etenkin jatkuvan täydennys- ja uudelleenkoulutuksen kautta ja tarjoamalla yhdennettyä ohjausta ja neuvontaa, jotta tuetaan tasapuolista ja oikeudenmukaista siirtymää kaikille ***kiinnittäen erityistä huomiota yli 50-vuotiaisiin työntekijöihin***, vahvistetaan työllisyys- ja sosiaalisia tuloksia sekä tuottavuutta, puututaan työvoimapulaan ja osaamisen kohtaanto-ongelmiin, parannetaan talouden yleistä kykyä selviytyä häiriöistä ja helpotetaan mahdollisesti tarvittavia mukautuksia.

Tarkistus 20

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 6 – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi edistettävä kaikkien yhtäläisiä mahdollisuuksia puuttumalla koulutusjärjestelmien eriarvoisuuksiin, myös alueellisen kattavuuden osalta. Lapsille olisi tarjottava mahdollisuus kohtuuhintaiseen ja laadukkaaseen varhaiskasvatukseen uusien ”Barcelonan tavoitteiden” ja eurooppalaisen lapsitakuun mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi nostettava yleistä koulutustasoa, vähennettävä yleissivistävien ja ammatillisten opintojen keskeyttävien määrää, tuettava muita hei-	Jäsenvaltioiden olisi edistettävä kaikkien yhtäläisiä mahdollisuuksia puuttumalla koulutusjärjestelmien eriarvoisuuksiin, myös alueellisen kattavuuden osalta. Lapsille olisi tarjottava mahdollisuus kohtuuhintaiseen ja laadukkaaseen varhaiskasvatukseen uusien ”Barcelonan tavoitteiden” ja eurooppalaisen lapsitakuun mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi nostettava yleistä koulutustasoa, vähennettävä yleissivistävien ja ammatillisten opintojen keskeyttävien määrää, tuettava muita hei-

Komission teksti	*Tarkistus*
kommassa asemassa olevista ryhmistä ja syrjäisiltä alueilta tulevien lasten yhdenvertaista pääsyä koulutukseen, lisättävä ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta, tuettava pääsyä korkea-asteen koulutukseen ja sen loppuun saattamista sekä lisättävä luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM) tutkinnon suorittaneiden määrää sekä ammatillisessa että korkea-asteen koulutuksessa, erityisesti naisten osalta. Olisi tuettava myös koulutustulosten huippusuorituksia ja huippuosaamista, kun otetaan huomioon niiden merkitys EU:n tulevan innovointipotentiaalin edistämisessä. Jäsenvaltioiden olisi helpotettava nuorten siirtymistä koulutuksesta työelämään laadukkaan harjoittelun ja oppisopimuskoulutuksen avulla sekä lisättävä aikuisten osallistumista jatkuvaan oppimiseen, erityisesti heikommista lähtökohdista tulevien ja vähiten koulutettujen oppijoiden keskuudessa. Digitaalisten, vihreiden ja ikääntyvien yhteiskuntien uudet vaatimukset huomioon ottaen jäsenvaltioiden olisi parannettava ja lisättävä joustavan ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen tarjontaa ja käyttöönottoa, vahvistettava työssäoppimista ammatillisen koulutuksen järjestelmissä, myös helposti saatavilla olevan, laadukkaan ja toimivan oppisopimuskoulutuksen avulla, ja tuettava matalan osaamistason aikuisten työllistettävyyttä. Jäsenvaltioiden olisi myös parannettava korkea-asteen koulutuksen ja ***tarpeen mukaan*** tutkimuksen relevanssia työmarkkinoiden kannalta, parannettava osaamisen seurantaa ja ennakointia, lisättävä taitojen näkyvyyttä ja tutkintojen vertailtavuutta, myös ulkomailla hankittujen tutkintojen osalta, ja varmistettava EU:n laajuisten luokitusten (ESCO-luokituksen) johdonmukaisempi käyttö sekä parannettava mahdollisuuksia saada virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella hankitut taidot ja osaaminen tunnustettua ja validoitua, mukaan lukien pakolaisten ja tilapäistä suojelua saavien henkilöiden osalta. Sen lisäksi, että käytetään EU:n kotimaisen työvoiman hyödyntämätöntä potentiaalia, osaamis- ja työvoimapulaan, myös vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvään osaamis- ja työvoimapulaan esimerkiksi STEM-aloilla***,*** terveydenhuollossa ja pitkäaikaishoidon alalla, voitaisiin puuttua ***houkuttelemalla osaajia ja osaamista EU:n ulkopuolelta hallitun muuttoliikkeen avulla*** ja estämällä hyväksikäyttöön perustuvia työoloja ja -ehtoja.	kommassa asemassa olevista ryhmistä ja syrjäisiltä alueilta tulevien lasten yhdenvertaista pääsyä koulutukseen, lisättävä ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta, tuettava pääsyä korkea-asteen koulutukseen ja sen loppuun saattamista sekä lisättävä luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM) tutkinnon suorittaneiden määrää sekä ammatillisessa että korkea-asteen koulutuksessa, erityisesti naisten osalta. Olisi tuettava myös koulutustulosten huippusuorituksia ja huippuosaamista, kun otetaan huomioon niiden merkitys EU:n tulevan innovointipotentiaalin edistämisessä. Jäsenvaltioiden olisi helpotettava nuorten siirtymistä koulutuksesta työelämään laadukkaan ***palkallisen*** harjoittelun ja oppisopimuskoulutuksen avulla sekä lisättävä aikuisten osallistumista jatkuvaan oppimiseen, erityisesti heikommista lähtökohdista tulevien ja vähiten koulutettujen oppijoiden keskuudessa. Digitaalisten, vihreiden ja ikääntyvien yhteiskuntien uudet vaatimukset huomioon ottaen jäsenvaltioiden olisi parannettava ja lisättävä joustavan ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen tarjontaa ja käyttöönottoa, vahvistettava työssäoppimista ammatillisen koulutuksen järjestelmissä, myös helposti saatavilla olevan, laadukkaan ja toimivan oppisopimuskoulutuksen avulla, ja tuettava matalan osaamistason aikuisten työllistettävyyttä. Jäsenvaltioiden olisi myös parannettava ***tarpeen mukaan*** korkea-asteen koulutuksen ja tutkimuksen relevanssia työmarkkinoiden kannalta, parannettava osaamisen seurantaa ja ennakointia, lisättävä taitojen näkyvyyttä ja tutkintojen vertailtavuutta, myös ulkomailla hankittujen tutkintojen osalta, ja varmistettava EU:n laajuisten luokitusten (ESCO-luokituksen) johdonmukaisempi käyttö sekä parannettava mahdollisuuksia saada virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella hankitut taidot ja osaaminen tunnustettua ja validoitua, mukaan lukien pakolaisten ja tilapäistä suojelua saavien henkilöiden osalta. Sen lisäksi, että käytetään EU:n kotimaisen työvoiman hyödyntämätöntä potentiaalia, osaamis- ja työvoimapulaan, myös vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvään osaamis- ja työvoimapulaan esimerkiksi STEM-aloilla ***sekä*** terveydenhuollossa ja pitkäaikaishoidon alalla ***ja koulutus-, kuljetus- ja rakennusaloilla***, voitaisiin puuttua ***avaamalla laillisia väyliä muuttoliikkeelle*** ja estämällä hyväksikäyttöön perustuvia työoloja ja -ehtoja ***siten, että varmistetaan yhdenvertainen kohtelu paikallisten työntekijöiden ja kolmansien maiden kansalaisten välillä. Jäsenvaltioiden olisi niin ikään varmistettava, ettei työvoiman muuttoliike johda kotimaisten työntekijöiden nykyisten työolojen ja -ehtojen heikkenemiseen. EU:n osaajareservin käyttöönotto yhdistettynä siihen, että EU:n sinistä korttia koskeva direktiivi saatetaan kunnianhimoisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä, voisi tarjota tilaisuuksia puuttua työvoimapulaan eri osaamistasoilla ja toimialoilla.***

Tarkistus 21

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 6 – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi tarjottava työttömille ja työmarkkinoiden ulkopuolella oleville tehokasta, nopeaa, koordinoitua ja räätälöityä apua, joka perustuu työnhaun, koulutuksen ja täydennys- ja uudelleenkoulutuksen tukemiseen sekä muiden tukipalvelujen saatavuuteen, niin että erityistä huomiota kiinnitetään haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin ja henkilöihin, joihin vihreä ja digitaalinen siirtymä tai työmarkkinoiden häiriöt vaikuttavat. Olisi toteutettava kattavia strategioita, joihin sisältyy työttömien perusteellinen yksilöllinen arviointi mahdollisimman nopeasti ***ja viimeistään 18 kuukauden työttömyyden jälkeen***, jotta voitaisiin merkittävästi vähentää ja estää pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyttä. Olisi edelleen kiinnitettävä huomiota nuorisotyöttömyyteen sekä työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria koskevaan ongelmaan ehkäisemällä ammatillisten tai yleissivistävien opintojen varhaista lopettamista ja tekemällä rakenteellisia parannuksia koulun ja työelämän väliseen siirtymävaiheeseen, myös panemalla vahvistettu nuorisotakuu täytäntöön kaikilta osin, minkä olisi myös tuettava nuorten laadukkaita työllistymismahdollisuuksia. Jäsenvaltioiden olisi myös tehostettava toimiaan ja nostettava erityisesti esiin vihreän ja digitaalisen siirtymän tarjoamia uusia tulevaisuudennäkymiä ja mahdollisuuksia nuorille työmarkkinoilla.	Jäsenvaltioiden olisi tarjottava työttömille ja työmarkkinoiden ulkopuolella oleville tehokasta, nopeaa, koordinoitua ja räätälöityä apua, joka perustuu työnhaun, koulutuksen ja täydennys- ja uudelleenkoulutuksen tukemiseen sekä muiden tukipalvelujen saatavuuteen, niin että erityistä huomiota kiinnitetään haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin ja henkilöihin, joihin ***välttämätön*** vihreä ja digitaalinen siirtymä tai työmarkkinoiden häiriöt vaikuttavat. Olisi toteutettava kattavia strategioita, joihin sisältyy työttömien perusteellinen yksilöllinen arviointi mahdollisimman nopeasti, jotta voitaisiin merkittävästi vähentää ja estää pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyttä. Olisi edelleen kiinnitettävä huomiota nuorisotyöttömyyteen sekä työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria koskevaan ongelmaan ehkäisemällä ammatillisten tai yleissivistävien opintojen varhaista lopettamista ja tekemällä rakenteellisia parannuksia koulun ja työelämän väliseen siirtymävaiheeseen, myös panemalla vahvistettu nuorisotakuu täytäntöön kaikilta osin, minkä olisi myös tuettava nuorten laadukkaita työllistymismahdollisuuksia. Jäsenvaltioiden olisi myös tehostettava toimiaan ja nostettava erityisesti esiin vihreän ja digitaalisen siirtymän tarjoamia uusia tulevaisuudennäkymiä ja mahdollisuuksia nuorille työmarkkinoilla.

Tarkistus 22

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 6 – 5 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä poistamaan työmarkkinaosallistumisen esteitä ja pidäkkeitä sekä tarjoamaan kannustimia työmarkkinoille osallistumiselle, etenkin pienituloisille, kotitalouksien toissijaisille ansaitsijoille (usein naisille) sekä työmarkkinoista kauimpana oleville, mukaan lukien maahanmuuttajataustaiset henkilöt ja ***syrjäytyneet*** romanit. Koska tietyissä ammateissa ja aloilla (erityisesti STEM-aloilla, terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon alalla sekä koulutus-, liikenne- ja rakennusalalla) on suuri työvoimapula, jäsenvaltioiden olisi – työmarkkinaosapuolten rooli huomioon ottaen – tuettava työvoiman tarjontaa erityisesti edistämällä riittäviä palkkoja ja työoloja ja varmistamalla, että vero- ja etuusjärjestelmien suunnittelu ***kannustaa*** työmarkkinoille ***osallistumiseen*** ja että aktiivinen työvoimapolitiikka on tehokasta ja helposti saatavilla. Jäsenvaltioiden olisi myös tuettava vammaisille henkilöille soveltuvia työympäristöjä, myös kohdennetulla taloudellisella ja teknisellä tuella, tietoisuuden lisäämisellä ja palveluilla, joiden avulla he voivat osallistua	Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä poistamaan työmarkkinaosallistumisen esteitä ja pidäkkeitä sekä tarjoamaan kannustimia työmarkkinoille osallistumiselle, etenkin pienituloisille, kotitalouksien toissijaisille ansaitsijoille (usein naisille) sekä työmarkkinoista kauimpana oleville, mukaan lukien maahanmuuttajataustaiset henkilöt ja romanit. Koska tietyissä ammateissa ja aloilla (erityisesti STEM-aloilla, terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon alalla sekä koulutus-, liikenne- ja rakennusalalla) on suuri työvoimapula, jäsenvaltioiden olisi – työmarkkinaosapuolten rooli huomioon ottaen – tuettava työvoiman tarjontaa erityisesti edistämällä riittäviä palkkoja ja ***kunnollisia*** työoloja ja varmistamalla, että vero- ja etuusjärjestelmien suunnittelu ***tukee*** työmarkkinoille ***osallistumista*** ja että aktiivinen työvoimapolitiikka on tehokasta ja helposti saatavilla. Jäsenvaltioiden olisi myös tuettava vammaisille henkilöille soveltuvia työympäristöjä, myös kohdennetulla taloudellisella ja teknisellä tuella, tietoisuuden lisäämisellä ja palveluilla, joiden avulla he voivat osallistua

Komission teksti	*Tarkistus*
työmarkkinoille ja yhteiskunnan toimintaan. Olisi puututtava sukupuolten välisiin työllisyys- ja palkkaeroihin ja sukupuolistereotypioihin. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava sukupuolten tasa-arvo ja naisten lisääntynyt osallistuminen työmarkkinoille, myös takaamalla yhtäläiset mahdollisuudet ja urakehitys sekä poistamalla johtotehtäviin pääsyn esteitä kaikilla päätöksentekotasoilla ja puuttumalla työpaikoilla esiintyvään väkivaltaan ja häirintään, joka kohdistuu pääasiassa naisiin. Olisi varmistettava sama palkka samasta tai samanarvoisesta työstä sekä palkkojen läpinäkyvyys. Olisi edistettävä sekä naisten että miesten työ-, perhe- ja yksityiselämän yhteensovittamista erityisesti tarjoamalla kohtuuhintaisia ja laadukkaita pitkäaikaishoito- ja varhaiskasvatuspalveluja sekä toteuttamalla asianmukaista politiikkaa, jossa otetaan huomioon digitalisaation aiheuttamat muutokset työelämässä. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että vanhemmilla ja muilla henkilöillä, joilla on hoivavelvoitteita, on mahdollisuus asianmukaisiin perhevapaisiin ja joustaviin työaikajärjestelyihin, jotta voidaan tasapainottaa työ-, perhe- ja yksityiselämää ja edistää sitä, että vanhemmat käyttävät näitä oikeuksia tasapuolisesti.	työmarkkinoille ja yhteiskunnan toimintaan***, jolloin yhteisötalous voisi olla avainasemassa laadukkaiden työpaikkojen turvaamisessa vammaisille henkilöille. Vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan eurooppalaisen strategian 2023–2030 työllisyyspaketin puitteissa laaditut eri suuntaviivat olisi pantava kaikilta osin täytäntöön työpaikoilla. Oikeus kohtuullisiin mukautuksiin, työssäpysymisstrategioiden käyttöönotto ja syrjivien käytäntöjen torjunta olisi otettava erityishuomion kohteeksi.*** Olisi puututtava sukupuolten välisiin työllisyys- ja palkkaeroihin ja ***ammatillisiin*** sukupuolistereotypioihin ***sekä sukupuolen mukaan jakautuneisiin työmarkkinoihin, joihin järjestelmälliset sukupuolten väliset erot asiaankuuluvan koulutuksen saatavuudessa heijastuvat***. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava sukupuolten tasa-arvo ja naisten lisääntynyt osallistuminen työmarkkinoille, myös takaamalla yhtäläiset mahdollisuudet ja urakehitys sekä poistamalla johtotehtäviin pääsyn esteitä kaikilla päätöksentekotasoilla ja puuttumalla työpaikoilla esiintyvään väkivaltaan ja häirintään, joka kohdistuu pääasiassa naisiin. Olisi varmistettava sama palkka samasta tai samanarvoisesta työstä sekä palkkojen läpinäkyvyys. Olisi edistettävä sekä naisten että miesten työ-, perhe- ja yksityiselämän yhteensovittamista erityisesti tarjoamalla kohtuuhintaisia ja laadukkaita pitkäaikaishoito- ja varhaiskasvatuspalveluja sekä toteuttamalla asianmukaista politiikkaa, jossa otetaan huomioon digitalisaation aiheuttamat muutokset työelämässä. ***Työntekijöiden oikeus olla tavoittamattomissa on tässä yhteydessä olennainen.*** Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että vanhemmilla ja muilla henkilöillä, joilla on hoivavelvoitteita, on mahdollisuus asianmukaisiin perhevapaisiin ja joustaviin työaikajärjestelyihin, jotta voidaan tasapainottaa työ-, perhe- ja yksityiselämää ja edistää sitä, että vanhemmat käyttävät näitä oikeuksia tasapuolisesti.

Tarkistus 23

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 7 – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi tehtävä työmarkkinaosapuolten kanssa yhteistyötä sellaisten oikeudenmukaisten, avointen ja ennakoitavien työolojen saavuttamiseksi, joissa oikeudet ja velvollisuudet ovat tasapainossa, jotta saadaan hyöty dynaamisesta ja tuottavasta työvoimasta ja uusista työnteon tavoista ja liiketoimintamalleista Niiden olisi vähennettävä ja ehkäistävä työmarkkinoiden segmentoitumista, torjuttava pimeää työtä ja näennäisyrittäjyyttä ja edistettävä siirtymistä vakituisiin työsuhteisiin. Työsuhdeturvaa koskevien sääntöjen sekä työlainsäädännön ja työmarkkinalaitosten olisi kaikkien ***taattava sekä asianmukainen rekrytointiympäristö että riittävä joustavuus työnantajille, jotta ne voivat mukautua nopeasti taloustilanteen muutoksiin, ja samalla olisi suojeltava*** työntekijöiden ***oikeuksia ja varmistettava*** sosiaalinen suojelu***, asianmukainen työturvallisuuden taso*** sekä ***terveellinen, turvallinen ja*** asianmukainen työympäristö kaikille työntekijöille. Joustavien työjärjestelyjen, kuten etätyön, hyödyntämisellä voidaan osaltaan nostaa työllisyysastetta ja parantaa työmarkkinoiden osallistavuutta. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi tuettava työntekijöitä, yrityksiä ja muita toimijoita	Jäsenvaltioiden olisi tehtävä työmarkkinaosapuolten kanssa yhteistyötä sellaisten oikeudenmukaisten, avointen ja ennakoitavien työolojen saavuttamiseksi, joissa oikeudet ja velvollisuudet ovat tasapainossa, jotta saadaan hyöty dynaamisesta ja tuottavasta työvoimasta ja uusista työnteon tavoista ja liiketoimintamalleista Niiden olisi vähennettävä ja ehkäistävä työmarkkinoiden segmentoitumista, torjuttava pimeää työtä ja näennäisyrittäjyyttä ja edistettävä siirtymistä vakituisiin työsuhteisiin. Työsuhdeturvaa koskevien sääntöjen sekä työlainsäädännön ja työmarkkinalaitosten olisi kaikkien ***turvattava*** työntekijöiden ***oikeuksien suojelu, korkeatasoinen*** sosiaalinen suojelu ***ja työllisyysturva, osallistava rekrytointi, työterveys ja -turvallisuus*** sekä asianmukainen työympäristö kaikille työntekijöille. ***Samalla jäsenvaltioiden olisi varmistettava asianmukainen ympäristö yrityksille ja työnantajille, jotta ne voivat sopeutua muutoksiin. Jäsenvaltioiden olisi pantava EU:n työterveys- ja työturvallisuussäädökset, mukaan lukien sitovat työperäisen altistumisen raja-arvot, kaikilta osin täytäntöön, jotta voidaan pyrkiä vähentämään kuolemaan johtavia työtapaturmia ja poistamaan***

Komission teksti	*Tarkistus*
digitaalisessa siirtymässä muun muassa edistämällä eettisten ja luotettavien tekoälyvälineiden käyttöönottoa. Toimiin voi sisältyä työntekijöille annettavaa täydennys- ja uudelleenkoulutusta uusia ammatteja varten sekä yrityksille suunnattuja kannustimia, jotta ne kehittäisivät ja ottaisivat käyttöön teknologiaa, jolla voidaan lisätä tuottavuutta, täydentää inhimillistä työvoimaa ja lievittää työvoimapulaa kriittisillä aloilla. Yleisesti ja varsinkin digitaalisessa ympäristössä on tärkeää varmistaa, että työaikaan ja työoloihin, mielenterveyteen työpaikalla sekä työ- ja yksityiselämän tasapainoon liittyviä työntekijöiden oikeuksia kunnioitetaan. ***Olisi*** estettävä epävarmoihin työoloihin johtavat työsuhteet, mukaan lukien alustatyöntekijöitä koskevat tapaukset***, varmistamalla*** oikeudenmukaisuus, avoimuus ja vastuuvelvollisuus algoritmien käytössä ja ***torjumalla*** epätyypillisten työsopimusten väärinkäyttöä. Olisi varmistettava, että perusteettomien irtisanomisten yhteydessä käytettävissä on tehokas ja puolueeton riitojenratkaisu ja oikeus hakea muutosta, mukaan lukien oikeus saada tarvittaessa riittävä korvaus.	***työperäiset syövät.*** Joustavien työjärjestelyjen, kuten etätyön, hyödyntämisellä voidaan osaltaan nostaa työllisyysastetta ja parantaa työmarkkinoiden osallistavuutta ***sekä auttaa aiemmin syrjäytyneitä työntekijäryhmiä pääsemään työmarkkinoille. Samalla se uhkaa myös hämärtää työajan ja yksityiselämän väliset rajat, minkä vuoksi on tarpeen laatia direktiivi oikeudesta olla tavoittamattomissa***. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi tuettava työntekijöitä, yrityksiä ja muita toimijoita digitaalisessa siirtymässä muun muassa edistämällä eettisten ja luotettavien tekoälyvälineiden käyttöönottoa. Toimiin voi sisältyä työntekijöille annettavaa***, yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa kehitettävää*** täydennys- ja uudelleenkoulutusta uusia ammatteja varten sekä yrityksille suunnattuja kannustimia, jotta ne kehittäisivät ja ottaisivat käyttöön teknologiaa, jolla voidaan lisätä tuottavuutta, täydentää inhimillistä työvoimaa ja lievittää työvoimapulaa kriittisillä aloilla. Yleisesti ja varsinkin digitaalisessa ympäristössä on tärkeää varmistaa, että työaikaan***, työpaikkademokratiaan*** ja työoloihin, mielenterveyteen työpaikalla sekä työ- ja yksityiselämän tasapainoon liittyviä työntekijöiden oikeuksia kunnioitetaan ***ja niitä sovelletaan tasapuolisesti kaikkiin työntekijöihin yrityksen koosta tai perustana olevasta työsopimuksesta riippumatta***. ***On*** estettävä epävarmoihin työoloihin johtavat työsuhteet, ***kuten näennäinen itsenäinen ammatinharjoittaminen, näennäisharjoittelu tai muun tyyppinen näennäisyrittäjyys,*** mukaan lukien alustatyöntekijöitä koskevat tapaukset***. Sen vuoksi jäsenvaltioiden on olennaisen tärkeää panna täytäntöön työolojen parantamista alustatyössä koskeva direktiivi, varmistaa, että digitaalisten työalustojen kautta työskentelevät henkilöt voivat kaikilta osin nauttia oikeuksiaan ja sosiaalietuuksiaan, vahvistaa työsuojelutarkastuksia ja ottaa käyttöön varoittavia seuraamuksia. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava*** oikeudenmukaisuus, avoimuus ja ***ihmisen*** vastuuvelvollisuus algoritmien käytössä ja ***torjuttava*** epätyypillisten työsopimusten väärinkäyttöä. Olisi varmistettava, että perusteettomien irtisanomisten yhteydessä käytettävissä on tehokas ja puolueeton riitojenratkaisu ja oikeus hakea muutosta, mukaan lukien oikeus saada tarvittaessa riittävä korvaus.

Tarkistus 24

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 7 – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Politiikalla olisi pyrittävä parantamaan ja tukemaan työmarkkinoille osallistumista, työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista ja työmarkkinasiirtymiä, myös kun otetaan huomioon väestörakenteen muutos ja myös muita heikommassa asemassa olevilla alueilla. Jäsenvaltioiden olisi tehokkaasti aktivoitava henkilöitä, jotka voivat osallistua työmarkkinoille, ja annettava heille mahdollisuuksia. Näihin kuuluvat etenkin aliedustetut ryhmät, kuten naiset ja nuoret sekä haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset, kuten matalan osaamistason työntekijät ja pitkäaikaistyöttömät, vammaiset ihmiset, maahanmuuttajataustaiset henkilöt, myös tilapäistä suojelua saavat henkilöt, ***syrjäytyneisiin*** romaniyhteisöihin kuuluvat ihmiset ja ikääntyneet työntekijät. Jäsenvaltioiden olisi laajennettava ja tehostettava aktiivista työmarkkinapolitiikkaa parantamalla sen kohdentamista, saavuttavuutta ja kattavuutta sekä yhdistämällä se paremmin työttömien sosiaalipalveluihin, koulutukseen ja toimeentulotukeen työnhaun aikana ottaen huomioon heidän oikeutensa ja velvollisuutensa. Jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä parhaalla mahdollisella tavalla EU:n rahoitusta ja teknistä tukea parantaakseen julkisten työvoimapalvelujen valmiuksia tarjota työnhakijoille oikea-aikaista ja räätälöityä apua, vastata työmarkkinoiden nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin ja toteuttaa tulosperusteista hallinnointia, jolla tuetaan niiden valmiuksia käyttää dataa ja digitaaliteknologiaa. ***Myös yksityisillä työvoimapalveluilla on tässä tehtävänsä.***	Politiikalla olisi pyrittävä parantamaan ja tukemaan työmarkkinoille osallistumista, työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista ja työmarkkinasiirtymiä, myös kun otetaan huomioon väestörakenteen muutos ja myös muita heikommassa asemassa olevilla alueilla. Jäsenvaltioiden olisi tehokkaasti aktivoitava henkilöitä, jotka voivat osallistua työmarkkinoille, ja annettava heille mahdollisuuksia. Näihin kuuluvat etenkin aliedustetut ryhmät, kuten naiset ja nuoret sekä haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset, kuten matalan osaamistason työntekijät ja pitkäaikaistyöttömät, vammaiset ihmiset, maahanmuuttajataustaiset henkilöt, myös tilapäistä suojelua saavat henkilöt, romaniyhteisöihin kuuluvat ihmiset ja ikääntyneet työntekijät. Jäsenvaltioiden olisi laajennettava ja tehostettava aktiivista työmarkkinapolitiikkaa parantamalla sen kohdentamista, saavuttavuutta ja kattavuutta sekä yhdistämällä se paremmin työttömien sosiaalipalveluihin, koulutukseen ja toimeentulotukeen työnhaun aikana ottaen huomioon heidän oikeutensa ja velvollisuutensa. Jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä parhaalla mahdollisella tavalla EU:n rahoitusta ja teknistä tukea ***sekä kansallisia resursseja*** parantaakseen julkisten työvoimapalvelujen valmiuksia tarjota työnhakijoille oikea-aikaista ja räätälöityä apua, vastata työmarkkinoiden nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin ja toteuttaa tulosperusteista hallinnointia, jolla tuetaan niiden valmiuksia käyttää dataa ja digitaaliteknologiaa.

Tarkistus 25

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 7 – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi tarjottava työttömille ***kohtuulliseksi*** ajaksi riittävät työttömyysetuudet sosiaalivakuutusmaksujen ja kansallisten kelpoisuussääntöjen mukaisesti. ***Työttömyysetuudet eivät saisi estää nopeaa paluuta työelämään, ja niitä*** olisi täydennettävä aktiivisilla työmarkkinatoimilla, mukaan lukien täydennys- ja uudelleenkoulutustoimet, myös työvoimapula ja osaamisvaje huomioon ottaen.	Jäsenvaltioiden olisi tarjottava työttömille ***riittäväksi*** ajaksi riittävät työttömyysetuudet sosiaalivakuutusmaksujen ja kansallisten kelpoisuussääntöjen mukaisesti ***sekä syrjimättömyysperiaatteen pohjalta***. ***Tätä*** olisi täydennettävä aktiivisilla työmarkkinatoimilla, mukaan lukien täydennys- ja uudelleenkoulutustoimet, myös työvoimapula ja osaamisvaje ***sekä kohtaanto-ongelmat*** huomioon ottaen***, ja tuettava jäsenvaltioiden välisten keskinäisen oppimisen mekanismeilla***.

Tarkistus 26

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 7 – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Olisi lisättävä ja tuettava riittävästi oppijoiden, oppisopimuskoulutettavien ja työntekijöiden liikkuvuutta erityisesti sellaisten ammatillisessa koulutuksessa olevien oppijoiden osalta, joilla on vähemmän liikkuvuuskokemuksia, jotta voidaan parantaa heidän taitojaan ja työllistettävyyttään, hyödyntää Euroopan työmarkkinoiden koko potentiaalia ja edistää EU:n tason kilpailukykyä. Olisi puututtava työvoiman liikkuvuuden esteisiin EU:n sisällä, mukaan lukien menettelyt ammattipätevyyden tunnustamiseksi tai hankittujen sosiaaliturvaoikeuksien siirtämiseksi. Olisi varmistettava oikeudenmukaiset ja ihmisarvoiset olosuhteet kaikille rajat ylittävää toimintaa harjoittaville välttämällä syrjintää ja varmistamalla yhdenvertainen kohtelu EU:n kansalaisten kanssa, valvomalla kansallisen ja EU:n lainsäädännön noudattamista ja tehostamalla kansallisten viranomaisten välistä hallinnollista yhteistyötä liikkuvuuteen osallistuvien työntekijöiden osalta hyödyntäen Euroopan työviranomaisen apua.	Olisi lisättävä ja tuettava riittävästi oppijoiden, oppisopimuskoulutettavien ja työntekijöiden liikkuvuutta erityisesti sellaisten ammatillisessa koulutuksessa olevien oppijoiden osalta, joilla on vähemmän liikkuvuuskokemuksia, jotta voidaan parantaa heidän taitojaan ja työllistettävyyttään, hyödyntää Euroopan työmarkkinoiden koko potentiaalia ja edistää EU:n tason kilpailukykyä. Olisi puututtava työvoiman liikkuvuuden esteisiin EU:n sisällä, mukaan lukien menettelyt ammattipätevyyden tunnustamiseksi tai hankittujen sosiaaliturvaoikeuksien siirtämiseksi. ***Jäsenvaltioiden olisi yksinkertaistettava ja standardoitava raportointivaatimuksiaan sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevän työryhmän työn pohjalta. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi annettava hallinnoilleen mahdollisuus ottaa vastaan standardoituja asiakirjoja muilla unionin kielillä.*** Olisi varmistettava oikeudenmukaiset ja ihmisarvoiset olosuhteet kaikille rajat ylittävää toimintaa harjoittaville välttämällä syrjintää ja varmistamalla yhdenvertainen kohtelu EU:n kansalaisten kanssa, valvomalla kansallisen ja EU:n lainsäädännön noudattamista ja tehostamalla kansallisten viranomaisten välistä hallinnollista yhteistyötä liikkuvuuteen osallistuvien työntekijöiden osalta hyödyntäen Euroopan työviranomaisen apua. ***Jäsenvaltioiden olisi tuettava työvoiman liikkuvuutta ja samalla myös tuloksellisesti torjuttava aivoviennin kielteisiä vaikutuksia tietyillä alueilla, erityisesti eteläisissä ja itäisissä jäsenvaltioissa sekä syrjäisillä alueilla ja maaseudulla.***

Tarkistus 27

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 7 – 5 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Olisi tuettava kriittisissä ammateissa toimivien työntekijöiden sekä raja-, kausi- ja lähetettyjen työntekijöiden liikkuvuutta tilanteissa, joissa rajat suljetaan väliaikaisesti ***kansanterveysnäkökohtien vuoksi***. Jäsenvaltioiden olisi osallistuttava osaamiskumppanuuksiin laillisten muuttoväylien parantamiseksi käynnistämällä uusia liikkuvuusjärjestelyjä ja tarjoamalla työntekijöille ja heidän perheilleen tehokasta kotouttamispolitiikkaa, joka kattaa koulutuksen, mukaan lukien kielikoulutus, työllisyyden, terveyden ja asumisen.	Olisi tuettava kriittisissä ammateissa toimivien työntekijöiden sekä raja-, kausi- ja lähetettyjen työntekijöiden liikkuvuutta tilanteissa, joissa rajat suljetaan väliaikaisesti. Jäsenvaltioiden olisi osallistuttava osaamiskumppanuuksiin laillisten muuttoväylien parantamiseksi käynnistämällä uusia liikkuvuusjärjestelyjä ja tarjoamalla työntekijöille ja heidän perheilleen tehokasta kotouttamispolitiikkaa, joka kattaa koulutuksen, mukaan lukien kielikoulutus, työllisyyden, terveyden ja asumisen.

Tarkistus 28

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 7 – 6 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi myös pyrittävä luomaan asianmukaiset olosuhteet uusille työmuodoille ja työskentelymenetelmille ja hyödynnettävä niiden työpaikkoja synnyttävää potentiaalia mutta samalla varmistettava, ettei sosiaalisten oikeuksien kunnioittamisesta tingitä. Jäsenvaltioiden olisi tarjottava neuvontaa ja ohjausta oikeuksista ja velvollisuuksista, joita sovelletaan, kun kyseessä ovat epätyypilliset työsopimukset ja uudet työmuodot, esimerkiksi digitaalisilla alustoilla tehtävä työ tai ***vakituiset tai puolivakituiset*** etätyöjärjestelyt. Työmarkkinaosapuolilla voi olla tässä ratkaiseva rooli, ja jäsenvaltioiden olisi tuettava niitä, jotta ne voivat tavoittaa epätyypillisissä työsuhteissa ja uusissa työmuodoissa työskentelevät henkilöt ja edustaa heitä. Jäsenvaltioiden olisi harkittava myös täytäntöönpanon tukemista – esimerkiksi laatimalla ohjeita tai järjestämällä erityiskoulutusta työsuojeluviranomaisille – kun on kyse haasteista, jotka johtuvat työn organisoinnin uusista muodoista, mukaan lukien digitaaliteknologian ja tekoälyn käyttö, kuten algoritmijohtaminen, työntekijöiden valvonta ja etätyö.	Jäsenvaltioiden olisi myös pyrittävä luomaan asianmukaiset olosuhteet uusille työmuodoille ja työskentelymenetelmille ja hyödynnettävä niiden työpaikkoja synnyttävää potentiaalia mutta samalla varmistettava, ettei sosiaalisten oikeuksien ***sekä unionin ja kansallisen työlainsäädännön*** kunnioittamisesta tingitä. Jäsenvaltioiden olisi tarjottava neuvontaa ja ohjausta oikeuksista ja velvollisuuksista, joita sovelletaan, kun kyseessä ovat epätyypilliset työsopimukset ja uudet työmuodot, esimerkiksi digitaalisilla alustoilla tehtävä työ tai etätyöjärjestelyt. Työmarkkinaosapuolilla voi olla tässä ratkaiseva rooli, ja jäsenvaltioiden olisi tuettava niitä, jotta ne voivat tavoittaa epätyypillisissä työsuhteissa ja uusissa työmuodoissa työskentelevät henkilöt ja edustaa heitä. Jäsenvaltioiden olisi harkittava myös täytäntöönpanon tukemista – esimerkiksi ***vahvistamalla työsuojeluviranomaisten roolia, resursseja ja valmiuksia ja toteuttamalla muita toimenpiteitä, kuten*** laatimalla ohjeita tai järjestämällä erityiskoulutusta työsuojeluviranomaisille – kun on kyse haasteista, jotka johtuvat työn organisoinnin uusista muodoista, mukaan lukien digitaaliteknologian ja tekoälyn käyttö, kuten algoritmijohtaminen, työntekijöiden valvonta ja etätyö.

Tarkistus 29

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 7 – 7 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi varmistettava suotuisa toimintaympäristö työmarkkinaosapuolten kahdenväliselle ja kolmikantaiselle vuoropuhelulle kaikilla tasoilla, mukaan lukien työehtosopimusneuvottelut, julkisella ja yksityisellä sektorilla kansallisten lakien ja/tai käytäntöjen mukaisesti työmarkkinaosapuolia kuultuaan ja tiiviissä yhteistyössä niiden kanssa niiden itsenäisyyttä kunnioittaen. Jäsenvaltioiden olisi otettava työmarkkinaosapuolet järjestelmällisesti, mielekkäästi ja oikea-aikaisesti mukaan työllisyys-, sosiaali- ja tarvittaessa talous- ja muun julkisen politiikan suunnitteluun ja täytäntöönpanoon, mukaan lukien lakisääteisten vähimmäispalkkojen määrittäminen ja päivittäminen. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä työehtosopimusneuvottelujen kattavuuden lisäämistä muun muassa edistämällä työmarkkinaosapuolten valmiuksien kehittämistä ja vahvistamista, mahdollistettava tehokkaat työehtosopimusneuvottelut kaikilla asianmukaisilla	Jäsenvaltioiden olisi ***edistettävä työpaikkademokratiaa ja*** varmistettava suotuisa toimintaympäristö työmarkkinaosapuolten kahdenväliselle ja kolmikantaiselle vuoropuhelulle kaikilla tasoilla, mukaan lukien työehtosopimusneuvottelut, julkisella ja yksityisellä sektorilla kansallisten lakien ja/tai käytäntöjen mukaisesti työmarkkinaosapuolia kuultuaan ja tiiviissä yhteistyössä niiden kanssa niiden itsenäisyyttä kunnioittaen. Jäsenvaltioiden olisi otettava työmarkkinaosapuolet järjestelmällisesti, mielekkäästi ja oikea-aikaisesti mukaan työllisyys-, sosiaali- ja tarvittaessa talous- ja muun julkisen politiikan suunnitteluun ja täytäntöönpanoon, mukaan lukien lakisääteisten vähimmäispalkkojen määrittäminen ja päivittäminen. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä työehtosopimusneuvottelujen kattavuuden lisäämistä muun muassa edistämällä työmarkkinaosapuolten valmiuksien kehittämistä ja vahvistamista, mahdollistettava tehokkaat työehtosopi-

Komission teksti	*Tarkistus*
tasoilla ja edistettävä koordinointia näiden tasojen välillä ja niiden kesken. Työmarkkinaosapuolia olisi kannustettava neuvottelemaan ja laatimaan työehtosopimuksia niiden kannalta merkityksellisissä asioissa kunnioittaen kaikilta osin niiden itsenäisyyttä ja työtaisteluoikeutta.	musneuvottelut kaikilla asianmukaisilla tasoilla ja edistettävä koordinointia näiden tasojen välillä ja niiden kesken. Työmarkkinaosapuolia olisi kannustettava neuvottelemaan ja laatimaan työehtosopimuksia niiden kannalta merkityksellisissä asioissa kunnioittaen kaikilta osin niiden itsenäisyyttä ja työtaisteluoikeutta. ***Jäsenvaltioiden olisi pantava direktiivi (EU) 2022/2041 viipymättä täytäntöön ja laadittava toimintasuunnitelmia työehtosopimusten kattavuuden lisäämiseksi soveltuvin osin mainitun direktiivin mukaisesti.***

Tarkistus 30

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 7 – 8 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi ***tarvittaessa*** ja nykyisten kansallisten käytäntöjen pohjalta otettava huomioon asiaankuuluvien kansalaisjärjestöjen kokemukset työllisyys- ja sosiaalialan kysymyksistä.	Jäsenvaltioiden olisi ***työmarkkinaosapuolten toimivaltaa ja autonomiaa sekä niiden oikeutta neuvotella ja tehdä työehtosopimuksia rajoittamatta*** ja nykyisten kansallisten käytäntöjen pohjalta otettava ***tarvittaessa*** huomioon ***myös*** asiaankuuluvien kansalaisjärjestöjen kokemukset työllisyys- ja sosiaalialan kysymyksistä.

Tarkistus 31

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 8 – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi edistettävä kaikille avoimia osallistavia työmarkkinoita toteuttamalla tehokkaita toimenpiteitä, joilla ***torjutaan kaikenlaista syrjintää*** ja ***edistetään*** kaikkien ja etenkin työmarkkinoilla aliedustettuina olevien ryhmien ***yhtäläisiä mahdollisuuksia***. Tässä olisi myös kiinnitettävä asianmukaista huomiota alueelliseen ulottuvuuteen. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava yhdenvertainen kohtelu työllisyyden, sosiaalisen suojelun, terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, pitkäaikaishoidon, koulutuksen ja tavaroiden tai palvelujen saatavuuden suhteen, asuminen mukaan lukien, sukupuolesta, rodusta tai etnisestä alkuperästä, uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumatta.	Jäsenvaltioiden olisi edistettävä kaikille avoimia osallistavia työmarkkinoita toteuttamalla tehokkaita toimenpiteitä, joilla ***poistetaan kaikenlainen syrjintä*** ja ***varmistetaan*** kaikkien ja etenkin työmarkkinoilla aliedustettuina olevien ryhmien ***yhtäläiset mahdollisuudet***. Tässä olisi myös kiinnitettävä asianmukaista huomiota alueelliseen ulottuvuuteen. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava yhdenvertainen kohtelu työllisyyden, sosiaalisen suojelun, terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, ***tilapäis- ja*** pitkäaikaishoidon, koulutuksen ja tavaroiden tai palvelujen saatavuuden suhteen, asuminen mukaan lukien, sukupuolesta, rodusta tai etnisestä alkuperästä, uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumatta.

Tarkistus 32

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 8 – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi nykyaikaistettava sosiaalisen suojelun järjestelmiä, jotta niillä voidaan tarjota kaikille kaikissa elämänvaiheissa riittävää, tehokasta, toimivaa ja kestävää sosiaalista suojelua, jolla edistetään sosiaalista osallisuutta ja sosiaalisen aseman kohentamista, kannustetaan työmarkkinoille osallistumista, tuetaan sosiaalisia investointeja, torjutaan köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä sekä puututaan eriarvoisuuteen, myös verotus- ja etuusjärjestelmien rakenteen kautta ja arvioimalla politiikan tulonjakovaikutuksia. Yleiskattavien toimintamallien täydentäminen kohdennetuilla toimintamalleilla parantaa sosiaalisen suojelun järjestelmien tehokkuutta. Sosiaalisen suojelun järjestelmien nykyaikaistamisella olisi myös pyrittävä parantamaan niiden kykyä selvitä monitahoisista haasteista. Erityistä ***huomiota*** olisi ***kiinnitettävä*** haavoittuvassa asemassa ***oleviin kotitalouksiin***, joihin ***vihreä*** ja ***digitaalinen siirtymä*** sekä korkeat elinkustannukset, mukaan lukien energiakustannukset, vaikuttavat eniten. Jäsenvaltioiden olisi edelleen korjattava puutteita työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien sosiaalisen suojelun saatavuudessa epätyypillisten työmuotojen yleistyessä.	Jäsenvaltioiden olisi nykyaikaistettava sosiaalisen suojelun järjestelmiä, jotta niillä voidaan tarjota kaikille kaikissa elämänvaiheissa riittävää, tehokasta, toimivaa ja kestävää sosiaalista suojelua, jolla edistetään sosiaalista osallisuutta ja sosiaalisen aseman kohentamista, kannustetaan työmarkkinoille osallistumista, tuetaan sosiaalisia investointeja, torjutaan köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä sekä puututaan eriarvoisuuteen, myös verotus- ja etuusjärjestelmien rakenteen kautta ja arvioimalla politiikan tulonjakovaikutuksia. Yleiskattavien toimintamallien täydentäminen kohdennetuilla toimintamalleilla parantaa sosiaalisen suojelun järjestelmien tehokkuutta. Sosiaalisen suojelun järjestelmien nykyaikaistamisella olisi myös pyrittävä parantamaan niiden kykyä selvitä monitahoisista haasteista. Erityistä ***tukea*** olisi ***tarjottava*** haavoittuvassa asemassa ***oleville kotitalouksille***, joihin ***ilmastonmuutos, vihreään*** ja ***digitaaliseen siirtymään liittyvät haasteet*** sekä korkeat elinkustannukset, mukaan lukien energiakustannukset, vaikuttavat eniten. Jäsenvaltioiden olisi edelleen korjattava puutteita työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien sosiaalisen suojelun saatavuudessa epätyypillisten työmuotojen yleistyessä.

Tarkistus 33

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 8 – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi kehitettävä ja yhdennettävä aktiivisen osallisuuden kolmea osa-aluetta, jotka ovat riittävä toimeentulotuki, osallistavat työmarkkinat ja laadukkaiden mahdollistavien palvelujen saatavuus, jotta voidaan vastata yksilöllisiin tarpeisiin. Sosiaalisen suojelun järjestelmillä olisi varmistettava riittävä vähimmäistoimeentulotuki kaikille, joilla ei ole riittävästi varoja, ja edistettävä sosiaalista osallisuutta tukemalla ihmisten aktiivista osallistumista työmarkkinoille ja yhteiskunnan toimintaan ja rohkaistava heitä siihen, myös tarjoamalla kohdennetusti sosiaalipalveluja. Kohtuuhintaisten, helposti saatavien ja laadukkaiden palvelujen, kuten varhaiskasvatuksen, iltapäivähoidon, yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen, asumisen sekä terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon, saatavuus on välttämätöntä yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamiseksi. Huomiota olisi erityisesti kiinnitettävä köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaan, mukaan lukien työssäkäyvien köyhyys, vuodeksi 2030 asetettujen köyhyyden vähentämistä koskevien unionin ja kansallisten yleistavoitteiden mukaisesti. Erityisesti olisi puututtava lapsiköyhyyteen ja sosiaaliseen syrjäytymiseen kattavilla ja yhdennetyillä toimenpiteillä, muun muassa panemalla eurooppalainen lapsitakuu täytäntöön kaikilta osin. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että laaduk-	Jäsenvaltioiden olisi kehitettävä ja yhdennettävä aktiivisen osallisuuden kolmea osa-aluetta, jotka ovat riittävä toimeentulotuki, osallistavat työmarkkinat ja laadukkaiden mahdollistavien palvelujen saatavuus, jotta voidaan vastata yksilöllisiin tarpeisiin. Sosiaalisen suojelun järjestelmillä olisi varmistettava riittävä vähimmäistoimeentulotuki kaikille, joilla ei ole riittävästi varoja, ja edistettävä sosiaalista osallisuutta tukemalla ***työikäisten*** ihmisten aktiivista osallistumista työmarkkinoille ja yhteiskunnan toimintaan ja rohkaistava heitä siihen, myös tarjoamalla kohdennetusti sosiaalipalveluja. Kohtuuhintaisten, helposti saatavien ja laadukkaiden palvelujen, kuten varhaiskasvatuksen, iltapäivähoidon, yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen, asumisen sekä terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon ***samoin kuin tilapäishoidon ja omaishoitajien tuen***, saatavuus on välttämätöntä yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamiseksi. Huomiota olisi erityisesti kiinnitettävä köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaan, mukaan lukien työssäkäyvien köyhyys, vuodeksi 2030 asetettujen köyhyyden vähentämistä koskevien unionin ja kansallisten yleistavoitteiden mukaisesti. Erityisesti olisi puututtava lapsiköyhyyteen ja sosiaaliseen syrjäytymiseen kattavilla ja yhdennetyillä toimenpiteillä, muun muassa panemalla eurooppalainen lapsitakuu täytäntöön kaikilta osin. Jäsenvaltioi-

Komission teksti	*Tarkistus*
kaat peruspalvelut ovat kaikkien, myös lasten, saatavilla. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava apua tarvitseville tai muita heikommassa asemassa oleville mahdollisuus asianmukaiseen sosiaaliseen asumiseen tai asumistukeen. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava puhtaan ja oikeudenmukaisen energiasiirtymän toteutuminen ja puututtava energiaköyhyyteen, joka on aina vain merkittävämpi köyhyyden muoto. Tarvittaessa olisi käytettävä tukitoimenpiteitä, jotka on kohdennettu muita heikommassa asemassa oleviin kotitalouksiin. Jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä tehokkaasti EU:n rahoitusta ja teknistä tukea investoidakseen sosiaaliseen asuntotuotantoon, asuntojen perusparannukseen ja oheispalveluihin sekä vastattava kohtuuhintaisten ja kunnollisten asuntojen kiireelliseen tarpeeseen. Kyseisten palvelujen yhteydessä olisi otettava huomioon vammaisten henkilöiden erityistarpeet, mukaan lukien esteettömyys. Olisi puututtava asunnottomuuteen erityisesti edistämällä pysyvän asunnon saatavuutta ja tarjoamalla mahdollistavia tukipalveluja.	den olisi varmistettava, että laadukkaat peruspalvelut ovat kaikkien, myös lasten, saatavilla. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava apua tarvitseville tai muita heikommassa asemassa oleville mahdollisuus asianmukaiseen sosiaaliseen asumiseen tai asumistukeen. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava puhtaan ja oikeudenmukaisen energiasiirtymän toteutuminen ja puututtava ***kiireellisesti*** energiaköyhyyteen, joka on aina vain merkittävämpi köyhyyden muoto. Tarvittaessa olisi käytettävä tukitoimenpiteitä, jotka on kohdennettu muita heikommassa asemassa oleviin kotitalouksiin. Jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä tehokkaasti EU:n rahoitusta ja teknistä tukea investoidakseen sosiaaliseen asuntotuotantoon, asuntojen perusparannukseen ja oheispalveluihin sekä vastattava kohtuuhintaisten ja kunnollisten asuntojen kiireelliseen tarpeeseen. Kyseisten palvelujen yhteydessä olisi otettava huomioon vammaisten henkilöiden erityistarpeet, mukaan lukien esteettömyys. Olisi puututtava asunnottomuuteen erityisesti edistämällä pysyvän asunnon saatavuutta ***(asunto ensin -toimintamalli)*** ja tarjoamalla mahdollistavia tukipalveluja.

Tarkistus 34

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 8 – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden olisi varmistettava nopea pääsy kohtuuhintaisiin ja laadukkaisiin ennaltaehkäiseviin ja parantaviin terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon palveluihin niin, että varmistetaan kestävyys pitkällä aikavälillä. Olisi käsiteltävä riittävyyden puutteita sekä työvoimapulaa ***ja*** huonoja työoloja, kun otetaan huomioon pitkäaikaishoidon kasvava kysyntä, joka liittyy myös väestörakenteen muutoksiin.	Jäsenvaltioiden olisi varmistettava nopea pääsy kohtuuhintaisiin ja laadukkaisiin ennaltaehkäiseviin ja parantaviin terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon palveluihin niin, että varmistetaan kestävyys pitkällä aikavälillä. Olisi käsiteltävä riittävyyden puutteita sekä työvoimapulaa***,*** huonoja työoloja ***ja hoitajien usein riittämätöntä palkkaa***, kun otetaan huomioon pitkäaikaishoidon kasvava kysyntä, joka liittyy myös väestörakenteen muutoksiin.

Tarkistus 35

Ehdotus päätökseksi

Liite – suuntaviiva 8 – 6 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Eliniän pidentyessä ja väestörakenteen muuttuessa jäsenvaltioiden olisi varmistettava työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien eläkejärjestelmien riittävyys ja kestävyys ja tarjottava naisille ja miehille yhtäläiset mahdollisuudet eläkeoikeuksien hankkimiseen ja eläkkeen kerryttämiseen, myös täydentävillä järjestelyillä, jotta taataan ***riittävä tulotaso vanhuusiässä***. Eläkeuudistuksia olisi tuettava politiikalla, jolla pyritään kaventamaan sukupuolten välistä eläke-eroa, ja ***toimenpiteillä, joilla pidennetään työelämän kestoa, kuten nostamalla todellista eläkeikää ja etenkin helpottamalla ikääntyneiden osallistumista työmarkkinoille, ja niiden***	Eliniän pidentyessä ja väestörakenteen muuttuessa jäsenvaltioiden olisi varmistettava työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien eläkejärjestelmien riittävyys ja kestävyys ja tarjottava naisille ja miehille yhtäläiset mahdollisuudet eläkeoikeuksien hankkimiseen ja eläkkeen kerryttämiseen, myös täydentävillä järjestelyillä, jotta taataan ***köyhyysrajan ylittävä kohtuullinen eläketulo***. Eläkeuudistuksia olisi tuettava politiikalla, jolla pyritään kaventamaan sukupuolten välistä eläke-eroa, ***myös asianmukaisesti arvostetuilla äitiys-loma-*** ja ***vanhempainvapaajaksoilla***, ***ja edistämään aktiivisena ja terveenä ikääntymistä sekä kunnollisia työ-***

Komission teksti	*Tarkistus*
tueksi olisi ***laadittava aktiivisen ikääntymisen strategioita***. Jäsenvaltioiden olisi käytävä rakentavaa vuoropuhelua työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa ja annettava riittävästi aikaa uudistusten vaiheittaiselle toteuttamiselle.	***oloja, jotta varmistetaan, että työntekijät voivat tosiasiallisesti pysyä työelämässä, kunnes he saavuttavat lakisääteisen eläkeiän. Eläkeiän saavuttaneilla työntekijöillä*** olisi ***kuitenkin halutessaan oltava mahdollisuus jatkaa työelämässä***. Jäsenvaltioiden olisi käytävä rakentavaa vuoropuhelua työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa ja annettava riittävästi aikaa uudistusten vaiheittaiselle toteuttamiselle.